

Πλωμαρίτικα

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ: 211566 ΖΗΝΩΝΟΣ 29- 31, Τ.Κ. 10437 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. FAX: 210 5233735 - www.plomarion.com

ΑΝΤΙΝΑΥΟΙ

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ 'ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ'

ΕΤΟΣ 37ο - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 243

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2014

Πλωμαρίτικοι ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τρίμηνη περιοδική έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «BENIAMIN O ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα • Τ. Κ. 10437 • Τηλ.-Fax: 210 5233735

Εκδότης-Διευθυντής: Μαρία Κανελλοπούλου, Πρόεδρος Δ.Σ.

Τηλ.: 210 2810919 Κιν.: 6936180768

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κανελλοπούλου Μαρία - Πρόεδρος, Μπούκη Μυρσίνη - Αντιπρόεδρος,
Ευαγγελία Βελούτσου - Γεν. Γραμματέας, Χαλδέζος Κων/νος - Ταμίας,
Μουτζούρης Νικόλαος - Βοηθός Ταμίας, Ηρακλέους Ευγενία - Βοηθός Γεν. Γραμματέα,
Θεοδωροπούλου Υπαπαντή - Έφορος Δ. Σχέσεων, Ανδρόνικος Νικόλαος - Μέλος

Συνεργάτες

π. Ευστράτιος Μανωλέλλης, Αντώνης Ανδριώτης, Αμφιτρίτη Καζάζη-Καπερώνη
Ε. Καλδής, Κλεάνθη, Νίκος Λαγουμίδης.

- Τα κείμενα απηχούν τις θέσεις των συντακτών και όχι του Συλλόγου.
- Ανυπόγραφα κείμενα δε δημοσιεύονται.
- Κείμενα και φωτογραφίες που στέλνονται προς δημοσίευση δεν επιστρέφονται.
- Το εξώφυλλο φιλοτεχνήθηκε από το συγχωριανό μας γραφίστα Γιώργο Νικ. Μουτζούρη.

Περιεχόμενα

- Εκλογαπολογιστική
Γενική Συνέλευσησελ. 3
- Πρακτικό Εκλογών3
- Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης4-5
- Διοικητικός Απολογισμός της
Γ.Γ. Ευαγγελίας Βελούτσου5-6
- Οικονομικός Απολογισμός έτους 2013 ..6
- Έκθεση Οικονομικού Ελέγχου στα
οικονομικά του Συνδέσμου Πλωμαριτών
Αττικής "Βενιαμίν ο Λέσβιος"7
- Ομιλία Παρασκευά Σαμαρά.....7-8
- Διοικητικό Συμβούλιο8
- Η παγκόσμια ημέρα της ποιότητας9-10
- Ιστορία των Κυδωνιών10-13

- Δημήτρης Νικορέτζος13
- Στοχασμοί για την ποιότητα.....14
- Ερευνητική εργασία
ΕΠΑΛ Πλωμαρίου14-21
- Μια άλλη άποψη...21-22
- Young Business Talents22-23
- Παρεκκλήσια - Εξωκκλήσια Ενορίας
Αμπελικού Πλωμαρίου.....24-25
- Εκδηλώσεις Α' τριμήνου
στο Πλωμάρι μας.....25-26
- Ο Πλωμαρίτης ποιητής
Γιώργος Ζεϊμπέκης27-28
- Η 25η Μαρτίου καθιερώθηκε
και ως εθνική εορτή29-30
- Από την ντοπιολαλιά μας30
- Στη μνήμη30
- Συνδρομές-Προσφορές31

Οι "Πλωμαρίτικοι ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ"
στηρίζονται σε εμένα.
Θα καταθέτω την συνδρομή μου
στο λογαριασμό ΕΤΕ
080/296044-39

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - εκτύπωση
- επιμέλεια - διεκπεραίωση έκδοσης
Εκδόσεις Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ.: 210 2619003 FAX: 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΕΚΛΟΓΟΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στις 26 Ιανουαρίου 2014 πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συνδέσμου μας η Τακτική Εκλογική Συνέλευση, η κοπή της Βασιλόπιτας και το ποδαρικό.

Για την ενημέρωση των συμπατριωτών μας που δεν ήταν παρόντες καθώς και όσων κατοικούν εκτός Αττικής παραθέτουμε τα πρακτικά της Γ.Σ. το αποτέλεσμα των εκλογών και την ομιλία του κ. Παρασκευά Σαμαρά και

αυτό γιατί παρά την "ηλικία" του ενδιαφέρεται για τον Σύνδεσμό μας και την ιδιαίτερή μας πατρίδα όσο κανείς άλλος.

1. Πρακτικό Εκλογών.
2. Διοικητικός Απολογισμός.
3. Οικονομικός Απολογισμός.
4. Έκθεση Οικονομικού Ελέγχου.
5. Ομιλία Παρασκευά Σαμαρά.
6. Διοικητικό Συμβούλιο.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΚΛΟΓΩΝ

Σήμερα, στις 26 Ιανουαρίου 2014, ημέρα Κυριακή και ώρα 12:30 μ.μ. στην αίθουσα του Συνδέσμου των Πλωμαριτών Αττικής «Βενιαμίν ο Λέσβιος», έγιναν οι εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου για τη διετία 2014-2015.

Η Εφορευτική Επιτροπή που εκλέχτηκε από την Γενική Συνέλευση και αποτελείται από τους: 1) Καζάζη-Καπερώνη Αμφιτρίτη, Πρόεδρο, 2) Δέτση Νικόλαο, Γραμματέα, 3) Πιτσαρή Αικατερίνη, Μέλος, προέβη σε διενέργεια αρχαιρεσιών, καταμέτρησης ψηφοδελτίων και σταυρών προτίμησης για τους υποψηφίους.

Από την καταμέτρηση προέκυψαν τα εξής:

Για το νέο Δ.Σ.

παρόντες: 106, ψήφισαν: 106 και βρέθηκαν έγκυρα 84 ψηφοδέλτια.

Εκλέγονται:

Α. Για το Δ.Σ. του Συνδέσμου

1) Κανελλοπούλου Μαρία	76 ψήφοι
2) Ανδρόνικος Νικόλαος	63 ψήφοι
3) Μπούκη Μυρσίνη	56 ψήφοι
4) Χαλδέζος Κων/νος	55 ψήφοι
5) Μανωλέλλης Ευστράτιος	55 ψήφοι
6) Ηρακλέους Ευγενία	52 ψήφοι

7) Βελούτσου Ευαγγελία	50 ψήφοι
8) Θεοδωροπούλου Υπαπαντή	49 ψήφοι
9) Μαλλιαρός Δημήτριος	47 ψήφοι
10) Μουτζούρης Νικόλαος	43 ψήφοι
11) Ψαρράς Ευστράτιος	38 ψήφοι
12) Μουτζούρης Μιχαήλ	35 ψήφοι
13) Κυριακίδου Δήμητρα	14 ψήφοι

Β. Αντιπρόσωποι ΟΛΣΑ

1) Κανελλοπούλου Μαρία	77 ψήφοι
2) Μπελάς Μιχαήλ	71 ψήφοι
3) Σπήλιου Χριστίνα	54 ψήφοι
4) Βελούτσου Ευαγγελία	50 ψήφοι
5) Ψαρράς Ευστράτιος	38 ψήφοι
6) Σαμαράς Παρασκευάς	31 ψήφοι

Γ. Για την Εξελεγκτική Επιτροπή

- 1) Καζάζη-Καπερώνη Αμφιτρίτη
- 2) Σαμαράς Παρασκευάς
- 3) Χαλδέζος Ιωάννης

Η Γενική Συνέλευση αποδέχτηκε τα ανωτέρω.

Γι' αυτό συντάχτηκε η πράξη αυτή και υπογράφεται:

Η Πρόεδρος	Α.Γ. Καζάζη
Ο Γραμματέας	Ν. Δέτσης
Το μέλος	Αικ. Πιτσαρή

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Στην Αθήνα σήμερα, 26 Ιανουαρίου 2014, ημέρα Κυριακή και ώρα 11:00 π.μ., συνήλθαν στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση τα μέλη του Συνδέσμου με την επωνυμία «Σύνδεσμος Πλωμαριτών Αττικής Βενιαμίν ο Λέσβιος» στην αίθυσά του (οδός Ζήνωνος αρ. 29-31, Αθήνα) ύστερα από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου με θέματα ημερήσιας διάταξης:

1) Διοικητικός απολογισμός

2) Οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός

3) Εκλογή νέου Δ.Σ., Εξελεγκτικής Επιτροπής και αντιπροσώπων του Συνδέσμου για την ΟΛΣΑ

Στην αρχή της συνεδρίασης ο Πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. κ. **Ευστράτιος Ψαρράς**, που προεδρεύει προσωρινά της Γενικής Συνέλευσης, καλωσόρισε τους παριστάμενους, ευχήθηκε για την καινούργια χρονιά και ευχαρίστησε για τη συμμετοχή τους.

Ακολούθησε σύντομη τελετή κατά την οποία ο πατήρ **Ευστράτιος Μανωλέλλης**, μέλος του Συνδέσμου ευλόγησε την πρωτοχρονιάτικη πίτα.

Στη συνέχεια ακολούθησε το έθιμο του “ποδαρικού” σύμφωνα με την πλωμαρίτικη παράδοση από το μέλος του Συνδέσμου **Χριστίνα Σπήλιου**.

Ακολούθως, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, ήτοι από τα 106 ταμειακώς εντάξει μέλη παρόντα ήταν 106, ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης και κάλεσε τα μέλη της στην εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής.

Εκλέχθηκαν:

1) Πρόεδρος: **Αμφιτρίτη Καζάζη-Καπερώνη**

2) Γραμματέας: **Νικόλαος Δέτσης**

3) Μέλος: **Αικατερίνη Πιτσαρή**

1ο θέμα: Διοικητικός απολογισμός

Η Γραμματέας του Συλλόγου κ. **Βελούτσου Ευαγγελία** ανέγνωσε τον απολογισμό πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου (ο απολογισμός επισυνάπτεται).

2ο θέμα: Οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός

Ο Ταμίας του απερχόμενου Δ.Σ. **Κων/νος Χαλδέζος** προχώρησε στην ανάγνωση του απολογισμού του οικονομικού έτους 2013 και του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2014. Ακολούθως η Γραμματέας της Εξελεγκτικής Επιτροπής **Αμφ. Καζάζη-Καπερώνη** ανέγνωσε την έκθεση ελέγχου για το οικονομικό έτος 2013 (ενεκρίθησαν και επισυνάπτονται).

Στη συνέχεια ανακοινώθηκε από τον Πρόεδρο η πρόταση για κοινή διοργάνωση αποκριάτικου χορού από τους Συλλόγους Παλαιοχωρίου - Νεοχωρίου - Ακρασίου μέχρι του ποσού των 17€ ανά άτομο, συμπεριλαμβανομένου και του ποτού. Η πρόταση εγκρίθηκε.

Χαιρετισμούς απηύθυναν:

— Ο Πρόεδρος της ΟΛΣΑ κ. **Τσακιρέλης**, ο οποίος ενημέρωσε για την πορεία προς ολοκλήρωση του Πνευματικού Κέντρου “Μίλτος Παρασκευαϊδης”.

— Ο καθηγητής κ. **Νικορέτζος**, ο οποίος παρουσίασε το συγγραφικό του έργο.

— Ο πρώην πρότανης του ΕΜΠ κ. **Κων/νος Μουτζούρης** που αναφέρθηκε στα προβλήματα του Πλωμαρίου και απέκλεισε τη δημιουργία πύλης εισόδου στο Πλωμάρι.

— Ο πατήρ **Ευστράτιος Μανωλέλλης** και ο κ. **Παρασκευάς Σαμαράς** αναφέρθηκαν στα προβλήματα του Πλωμαρίου και την αποτυχία του νόμου “Καλλικράτης”.

3ο θέμα: Διενέργεια αρχαιρεσιών

Μη υπάρχοντος άλλου ομιλητή η Εφορευτική Επιτροπή προχώρησε στη διενέργεια αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου, νέας Εξελεγκτικής Επιτροπής και νέων αντιπροσώπων για την ΟΛΣΑ.

Για την εκλογή τους συντάχτηκε χωριστό πρακτικό που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος.

Για το λόγο αυτό συντάχτηκε το παρόν και υπογράφεται.

Η Πρόεδρος
Α.Γ. Καζάζη

Ο Γραμματέας
Ν. Δέτσης

Το μέλος
Αικ. Πιτσαρή

26-1-2014

1) Η κα. **Βελούτσου** έκανε ένα πρόχειρο απολογισμό για τις δραστηριότητες του Συλλόγου το έτος 2013.

2) Η Πρόεδρος κα. **Καζάζη** διάβασε το Πρακτικό Γεν. Συνέλευσης της 20ης Ιανουαρίου 2013 το οποίο και εγκρίθηκε.

3) Την έκθεση Οικονομικού ελέγχου στα οικονομικά του Συνδέσμου.

4) Ανακοινώθηκαν οι υποψήφιοι για το νέο Δ.Σ. του Συνδέσμου & ΟΛΣΑ.

5) Ο Ταμίας του Συλλόγου κ. **Χαλδέζος** διάβασε τον οικονομικό απολογισμό του 2013 ο οποίος και εγκρίθηκε.

6) Εισηγήσεις για αλλαγή Καταστατικού αποσύρονται.

Διοικητικός απολογισμός της Γ.Γ. Ευαγγελίας Βελούτσου

Αγαπητοί συγχωριανοί φίλοι και φίλοι.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου σας εύχεται “χρόνια πολλά”, καλή υγεία κι ευτυχία σε σας και στις οικογένειές σας.

Το 2013 για το Σύνδεσμό μας πέρασε χωρίς να πραγματοποιηθεί κάτι το εντυπωσιακό ή καινούργιο.

Παρά τα συνεχή καλέσματά μας για νέα μέλη που θα πλαισίωναν το Σύνδεσμο και θα ανανέωναν τις όλες του δράσεις η ανταπόκριση ήταν μηδαμινή.

Η έκδοση του περιοδικού παρά τα οικονομικά προβλήματα εξακολουθεί να αποστέλεται σε όλο τον κόσμο και να με-

ταφέρει τα νέα και τον παλμό της πατρίδας μας.

Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2013 ήταν οι ακόλουθες:

20 Ιανουαρίου. Απολογιστική Γενική Συνέλευση με κοπή της Βασιλόπιτας και το παραδοσιακό “Ποδαρικό” που κάθε χρόνο μας κάνει η κ. **Χριστίνα Σπήλιου**.

Στις **10 Μαρτίου** κάναμε την καθιερωμένη “**Ουζομάζωξη**” με φαγητά που παρασκευάστηκαν στο σπίτι της κ. **Ψαρά** με τη βοήθεια των κ.κ. **Μπούκη Μυρσίνης, Ευαγγελίας Βελούτσου** και τη

βοήθεια του Προέδρου μας κ. **Ευστρατίου Ψαρρά**.

Για τον **Ακάθιστο Ύμνο** στις **19 Απριλίου** επισκεφθήκαμε την Ι. Μονή Αγίου Αθανασίου στον Κουβαρά.

Η εκδήλωση του **“Κλήδωνα”** στις **24 Ιουνίου** δεν πραγματοποιήθηκε λόγω μη συμμετοχής των συμπατριωτών μας.

Στις **20 Νοεμβρίου** πραγματοποιή-

ήθηκε στην Εστία Νέας Σμύρνης τιμητική εκδήλωση για τον ιδρυτή της και Πρόεδρο επί πολλά έτη **Πάνο Χαλδέζο** με κύριο ομιλητή τον κ. **Γιάννη Μαλή**.

Οι εκδηλώσεις για το 2013 έκλεισαν με τον εορτασμό του πολιούχου Αγίου του Πλωμαρίου στις **8 Δεκεμβρίου** με λειτουργία και αρτοκλασία στον Ιερό Ναό Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2013

ΕΣΟΔΑ

1. Συνδρομές μελών	2.675,00
2. Νέα μέλη	—
3. Συνδρομές περιοδικού	2.826,98
4. Προσφορές σε μνήμη	1.850,00
5. Προσφορές για σκοπούς φιλαλληλίας	17,60
6. Έσοδα εκδηλώσεων	491,37
7. Έσοδα χρήσης αίθουσας	—
8. Τόκοι Τράπεζας	1,92
9. Έσοδα από Ημερολόγια	10,00

ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.872,87
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	—
ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.442,12
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	12.314,99

Αθήνα

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ο Ταμίας

Τα Μέλη

ΕΞΟΔΑ

1. Έξοδα λειτουργίας αίθουσας	
A) Κοινόχρηστα	461,58
B) ΔΕΗ	1.090,02
Γ) ΟΤΕ	192,50
Δ) ΕΥΔΑΠ	19,50
E) Συντήρηση εξοπλισμού	—
ΣΤ) Ασφάλιστρα αίθουσας	84,93
Z) Καθαριότητα	270,00
H) Υδραυλικά	—
2. Τυπογραφικά περιοδικού	
Έξοδα περιοδικού	5.159,60
Ταχυδρομικά	
3. Έξοδα οργ. εκδηλώσεων	733,04
4. Βραβεία	150,00
5. Γραφική ύλη - Ιστοσελίδα	150,00
6. Συνδρομές ΟΛΣΑ	150,00
7. Βιβλία - Εφημερίδες	—
8. Προμ. Τραπέζης	—
9. Διάφορα	70,22
10. Φιλανθρωπικοί σκοποί	380,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	8.911,39

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΗ ΝΕΑ ΧΡΗΣΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	12.314,99
---------------------	-----------

ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ “ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ”

Την 31-12-2013 ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00 στα γραφεία του ως άνω Συνδέσμου, στην οδό Ζήνωνος 29-31 Αθήνα, παρουσία του Ταμία και του Προέδρου του, εμείς οι υπογράφωντες ως μέλη της Εξελεγκτικής Επιτροπής, πραγματοποιήσαμε έλεγχο στο βιβλίο του Ταμείου εσόδων-εξόδων, ως και στα παραστατικά τούτων για την οικονομική διαχείριση του 2013.

Διαπιστώσαμε ότι εμφανίζεται υπόλοιπο 4.442,12€ από τη χρήση του προηγούμενου χρόνου 2012 και εισπράξεις από συνδρομές μελών, εισφορές διάφορες και προσφορές στη μνήμη σύνολο 1.850,00€ οπότε η εικόνα του Ταμείου ως προς τα έσοδα είναι:

Υπόλοιπο έτους 2012	4.442,12€
Έσοδα έτους 2013	7.872,87€
κι επομένως το σύνολο των εσόδων	

της 31.12.2013 είναι **12.314,99€**

Από τον έλεγχο των δαπανών-τιμολόγια, αποδείξεις πληρωμών και διάφορα σχετικά παραστατικά προέκυψε ότι δαπανήθηκαν **8.911,39€**

Έτσι το υπόλοιπο για τη χρήση του 2014, ήτοι το υπόλοιπο του 2013 είναι: **3.403,06€** το οποίο αναλυόμενο βρίσκεται:

α. Στο λογαριασμό της	
ΕΤΕ 080/296044-39	1.726,42€
β. Σε μετρητά	1.676,64€
ήτοι το αυτό ως άνω σύνολο	

Τα ενεργήσαντα τον έλεγχο μέλη
της Εξελεγκτικής Επιτροπής
Καζάζη-Καπερώνη Αμφιρίτη
Μπελάς Μιχαήλ
Λυγερού-Τσίγκα Αικατερίνη

Ομιλία Παρασκευά Σαμαρά

Αγαπητοί συγχωριανοί

Χαιρετίζω τη σημερινή μας Γ.Σ. και εύχομαι σε όλους χρόνια πολλά και ο καινούργιος χρόνος να μας έχει όλους υγιείς.

1) Θα ξεκινήσω με την αντικατάσταση του Καταστατικού του Συνδέσμου, που μας προτείνει ο κ. Πρόεδρος του απερχόμενου Δ. Συμβουλίου, ερωτώντας τον αυτό που γράφει στο περιοδικό Ιουλίου - Αυγούστου - Σεπτεμβρίου 2013 πάρθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο ΝΑΙ ή ΟΧΙ. Εάν ναι να μας παρουσιάσει το πρακτικό συνεδριάσεων του Δ.Σ. και σε ποια συνεδρίαση. Αυτό

εγράφη στο περιοδικό Ιουλίου - Αυγούστου - Σεπτεμβρίου 2013 καθ' ότι ο κ. Πρόεδρος μας από μήνα Απρίλιο εάν δεν κάνω λάθος απουσίαζε από την Αθήνα μέχρι τις παραμονές του Αγίου Νικολάου. Να μας αναφέρει πόσες συνεδριάσεις του Δ.Σ. έκανε μέσα στο 2013. Ως προς το Καταστατικό τροποποίησης ναι. Στο Άρθρο που αναφέρεται όταν διαλυθεί ο Σύνδεσμος η περιουσία του Συνδέσμου να πηγαίνει αντί στο Δήμο Λέσβου εάν θα είναι και τότε ένας Δήμος να πηγαίνει στη Δημοτική Ενότητα Πλωμαρίου για την υποτροφία άπορων

μαθητών του Γυμνασίου Πλωμαρίου και μόνο!!!

2) Ανέφερε ότι ο Λεσβιακός τύπος παραγκωνίζει συστηματικά το Πλωμάρι αναφέροντάς το ως οικισμό. Ενδεικτικά αναφέρω εφημερίδες: 1) ΕΜΠΡΟΣ 19-4-2013, 2) Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ Σελίδα 14, 13-9-2013.

3) Στη δευτερολογία του ο κ. Πρόεδρος ζήτησε από την Γενική Συνέλευση να αναρρώξουμε επίτιμο μέλος την κα. **Μπούκη**. Η παρατήρησή μου ήταν πως θα ανακηρύξουμε επίτιμο μέλος την κα. **Μπούκη** αφού είναι ενεργό μέλος του Συνδέσμου;

4) Μετά από πολλά χρόνια φέτος έκανα Πάσχα στο Πλωμάρι κοντά στα παιδιά μου και στα εγγόνια μου. Στις 24 Μαΐου αναγκάστηκα να διακόψω τις διακοπές μου αναγκαστικά για να παρευρίσκομαι στην Αθήνα καθότι έπρεπε στις 26-5-2013 να παρευρίσκομαι στη Γενική Συνέλευση της ΟΛΣΑ που θα γίνονταν και εκλογές για ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου καθότι ήμουν αντιπρόσωπος στην ΟΛΣΑ. Όταν πήγα στον τόπο που θα γινόταν η Γ.Σ. της ΟΛΣΑ δεν είδα κανέναν Πλωμαρίτη!!! Αντιπρόσωπο ελπίζοντας ότι με την πάροδο του χρόνου θα ερχόντουσαν και κάποιοι Πλωμαρίτες αντιπρόσωποι, μέχρι

και το τέλος της Γ.Σ. δεν εμφανίσθηκε κανείς. Κατά την πρόοδο των εργασιών της Γ.Σ. συνέβησαν κάτι πρωτοφανή περιστατικά που στην μακρόχρονη παρουσία μου στα διοικητικά του Συνδέσμου και στην ΟΛΣΑ αντίκρισα και παρά την σθεναρή αντίδρασή μου δεν έγινε αποδεκτή η πρότασή μου που είχα προτείνει αφού ήμουν μονάδα στη Γ. Συνέλευση. Την επόμενη ημέρα τηλεφώνησα στον κ. Πρόεδρο για να συναντηθούμε για να του εκθέσω τα της Γ.Σ. της ΟΛΣΑ. Η απάντησή του ήταν τώρα βρίσκομαι στον Άγιο Γεώργιο στο άνω χωριό. Τα συμπεράσματα δικά σας.

Στην ομιλία του ο πάτερ **Ευστράτιος** σε μια αποστροφή του λόγου του ανέφερε για την ανύπαρκτη ακτοπλοϊκή σύνδεση της Λέσβου με την Βόρειο Ελλάδα και ανέφερε το όνομα του καραβιού «Γεώργιος Φ.».

Αυτό το καράβι έκανε την μεταπολεμική εποχή την άγονη γραμμή των νήσων του Βορείου Αιγαίου. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι προπολεμικά στη Λέσβο την ακτοπλοϊκή γραμμή Μυτιλήνης - Πειραιά την έκαναν τα κατωτέρω δύο καράβια: 1) Το ΑΝΤΕΝΑ που ήταν Πειραιάς - Χίος - Μυτιλήνη και τανάπαλιν και 2) Το ΚΕΡΚΥΡΑ που ήταν Χίος - Πλωμάρι - Πέραμα - Μυτιλήνη και τανάπαλιν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος
Αντιπρόεδρος
Γεν. Γραμματέας
Ταμίας

Βοηθός Ταμίας
Βοηθός Γ.Γ.
Έφορος Δημ. Σχέσεων
Μέλος

Μαρία Κανελλοπούλου
Μυρσίνη Μπούκη
Ευαγγελία Βελούτσου
Κων/νος Χαλδέζος
Νικόλαος Μουτζούρης
Ευγενία Ηρακλέους
Υπαπαντή Θεοδωροπούλου
Νικόλαος Ανδρόνικος

Ο εκλεγείς π. **Ευστράτιος Μανωλέλλης** παραιτήθηκε για λόγους υγείας και τη θέση του ανέλαβε ο πρώτος επιλαχών **Νικόλαος Μουτζούρης**.

Για την ΟΛΣΑ:

Μπελάς Μιχαήλ, Σπήλιου Χριστίνα, Βελούτσου Ευαγγελία, Ψαρράς Ευστράτιος, Σαμαράς Παρασκευάς

Η **Μαρία Κανελλοπούλου** παραιτήθηκε για οικογενειακούς λόγους.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ (21 Μαρτίου)

Η 21η Μαρτίου, που συμπίπτει και με την εαρινή ισημερία, είναι η Παγκόσμια Ημέρα της Ποίησης. Η τιμητική αυτή Ημέρα για την Ποίηση καθιερώθηκε από την UNESCO το 1999, πλάι στις άλλες διεθνείς ημέρες τις αφιερωμένες στη Μουσική, το Χορό, το Θέατρο, τα Μουσεία κλπ. Επισημαίνουμε ιδιαίτερα την καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας της Ποίησης, γιατί σ' αυτό συνέβαλαν, με προτάσεις και πρωτοβουλίες τους, οι ελληνικές Λογοτεχνικές Εταιρείες και ιδιαίτερα η Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών.

Ήταν επόμενο να τύχει αποδοχής αυτή η ελληνική πρόταση από την UNESCO, αφού την υποδείκνυαν οι Λογοτέχνες μιας χώρας που έχει να υπερηφανευθεί για τους δύο νομπελίστες ποιητές της, τον **Γ. Σεφέρη** και τον **Οδ. Ελύτη**, και να παρουσιάσει μια ποίηση καταξιωμένη παγκοσμίως, με εκπροσώπους και άλλους μεγάλους ποιητές, όπως τον **Σολωμό, Κάλθο, Παλαμά, Σικελιανό, Ρίτσο, Καβάφη** και πολλούς άλλους, ορισμένοι από τους οποίους άδικα δεν έχουν τιμηθεί με το Βραβείο Νόμπελ. Ειδικότερα, αναφερόμενοι στον **Κ. Καβάφη**, απλώς σημειώνουμε ότι σήμερα γίνεται μεγαλύτερη αναφορά στην ποίησή του από όση στην αντίστοιχη του **Τόμας Έλιοτ** ή του **Έζρα Πάουντ**. Και όλα αυτά προκειμένου για μια Λογοτεχνία, τη Νεοελληνική, η οποία δεν έχει συμπληρώσει ακόμη δύο αιώνες παρουσίας, όταν άλλες, όπως π.χ. η ιταλική, έχουν παρελθόν μέχρι και οκτώ αιώνες.

Η επαφή μας με την Ποίηση, ως λαός, δεν έπαυσε ούτε σήμερα, που δεν τη διαβάζουμε. Αυτό οφείλεται στη συνάντησή της με τη Μουσική, από την οποία προέκυψε η μελοποιημένη ποίηση. Έτσι, χάρη

στο γεγονός αυτό, ο απλός άνθρωπος, που όχι μόνο δεν είχε διαβάσει ποτέ, αλλά και ούτε καν είχε δει ποιήματα των μεγάλων ποιητών μας (ίσως και να μην είχε ακούσει και τα ονόματά τους), του **Σολωμού, Κάλθου, Σικελιανού, Ελύτη, Ρίτσου, Γκάτσου, Βρεττάκου, Λειβαδίτη, Καβάδια** κ.ά., τα τραγουδά (ακόμη και του **Καβάφη**, παρά τις δυσκολίες που προβάλλει η ποίησή του για μελοποίηση) στις ομαδικές διασκεδάσεις του ή τα σιγοτραγουδά μόνος ακούοντάς τα από δίσκους ή με άλλους τρόπους και ας μη καταλαβαίνει και πολύ τα ποιήματά τους. Αρκεί που μιλούν, οι στίχοι και η μουσική, στην ψυχή του. Πρέπει, επομένως, να είμαστε πολύ ευγνώμονες στους μεγάλους μουσουργούς μας, τον **Χατζηδάκι, Θεοδωράκη, Ξαρχάκο, Μαρκόπουλο, Μικρούτσικο, Ανδριόπουλο, Μούτση** και άλλους για την προσφορά τους αυτή στην Ποίηση.

Τι είναι όμως Ποίηση; Είναι εύκολο να απαντήσουμε στην ερώτηση αυτή; Θα έλεγα, όχι. Το να δοθεί δηλαδή ένας ικανοποιητικός ορισμός της Ποίησης, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Η δυσκολία της διατύπωσης ενός τέτοιου ορισμού έγκειται στο γεγονός ότι η Ποίηση (αλλά και κάθε άλλη μορφή τέχνης), δεν μπορεί να κλειστεί σ' ένα ορισμό που να έχει καθολική ισχύ, όπως συμβαίνει για τις περιπτώσεις των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών, οι οποίες θεμελιώνονται πάνω σε ακλόνητους και απαρέγκλιτους νόμους κι αξιώματα. Αντίθετα, προκειμένου για την Ποίηση, οι ορισμοί που έχουν δοθεί κατά καιρούς γι' αυτή, είναι, συνήθως, μονομερείς και ανταποκρίνονται σε ένα μόνο μέρος του νοηματικού κι αισθητικού της εύρους.

Από τους άπειρους ορισμούς που έχουν δοθεί στην Ποίηση, κατά καιρούς, από τους ίδιους τους ποιητές, από λογοτέχνες, στοχαστές, κριτικούς λογοτεχνίας, επιστήμονες κ.ά., αναφέρουμε τους παρακάτω: «Ποίηση είναι η ιδανική διάταξη ιδανικών λέξεων» (**Τζων Κόλερετζ**), «μια μελωδία από μετρημένα λόγια» (**Κ. Παλαμάς**), «η ανάπτυξη ενός επιφωνήματος» (**Πωλ Βαλλερύ**), «η ρυθμική δημιουργία του κόσμου» (**Άλαν Πόε**), «ένα είδος γλώσσας μέσα στη γλώσσα» (**Πωλ Βαλλερύ**), «ένα προκεχωρημένο φυλάκιο στις ανεξερεύνητες περιοχές της ζωής» (**Οδ. Ελύτης**) κλπ.

Χαρακτηριστικά σημειώνει ο εκλεκτός και αγαπητός μας Λέσβιος Λογοτέχνης κ. **Τάκης Χατζηαναγνώστου** τα παρακάτω, αναφορικά στον ορισμό της Ποίησης: «Η ποίηση δεν εξηγείται, δε λέγεται, δεν ορίζεται. Δεν μπορείς να πεις είναι αυτό και εκείνο. Είναι κι αυτό, κι εκείνο, κι όλα, ή τίποτα. Είναι το αίσθημά μας ότι κάτι συμβαίνει γύρω μας, ας πούμε, ένας παλμός,

ένα χτυποκάρδι. Βλέπουμε ένα τριαντάφυλλο. Τα πέταλά του, σφικτά δεμένα το ένα με τ' άλλο, φτιάχνουν μια αρμονία εικόνας και χρώματος. Αυτή η αρμονία δεν σταματά μόνο στην όρασή μας, φτάνει ως την καρδιά μας, την κεντά, την ερεθίζει, ξεσηκώνει μέσα μας μια συγκίνηση. Ακριβώς, αυτή η συγκίνηση, είναι η αίσθηση που πλημμυρίζει το «είναι» μας όλο. Ε, λοιπόν, αυτή η αίσθηση της ομορφιάς, είναι η Ποίηση».

Αναφορικά στο ερώτημα «τι έχει να κερδίσει ο άνθρωπος από την Ποίηση», ο ποιητής **Τίτος Πατρίκιος** γράφει: «Η Ποίηση δεν μπορεί, βέβαια, ν' αλλάξει τον κόσμο. Αυτό γίνεται με τις πράξεις. Μπορεί όμως ν' αλλάξει τις συνειδήσεις κι εκείνες θα οδηγήσουν στις πράξεις που θ' αλλάξουν τον κόσμο».

Η Ποίηση πλαταίνει, βαθαίνει και πολλαπλασιάζει τη ζωή. Είναι η «εκ βαθέων» φωνή μας. Ας την αφουγκραστούμε.

Νίκος Δ. Δέσης
Φιλόλογος

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Κατά τις τελευταίες τρεις κυρίως δεκαετίες άνοιξε ένας δρόμος τουριστικός από τη Λέσβο προς την απέναντι ακτή της Τουρκίας (προτιμώ να την αποκαλώ Μικρασία). Κόσμος πάει κι έρχεται με συνηθέστερους προορισμούς το Αίβαλί, τη Σμύρνη, την Πέργαμο. Υπάρχει αναμφίβολα μια ιδιαίτερη ευαισθησία των Λεσβίων για τις «χαμένες πατρίδες» αλλά δεν είναι βέβαιο ότι μόνη η νοσταλγία ωθεί τα πλήθη των ελλήνων επισκεπτών στην απέναντι Αιολική γη. Πόσοι είναι εκείνοι οι επισκέπτες που στο ταξίδι τους αυτό πηγαίνουν με αποσκευές τη γνώση, έστω και υποτυπώδη, της ιστορίας του τόπου αυτού, της Αιολίδας, που υπήρξε ο γενέθλιος χώρος της ελληνικής λυρικής ποίησης; Πόσοι άραγε γνωρίζουν πως ο λαμπρότερος φάρος

γνώσης σε όλο το Αιγαίο υπήρξε η περίφημη Ακαδημία των Κυδωνιών που με την παρουσία του λάμπρυνε και σημάδεψε το καύχημα του Πλωμαριού, ο Βενιαμίν Λέσβιος;

Ο ΑΙΓΙΑΛΟΣ ΤΩΝ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ

Από τους αρχαιότατους χρόνους ιδιαίτερη σπουδαιότητα είχε για το κράτος των Μυτιληναιών η απέναντι Μικρασιατική παραλιακή χώρα που εκτεινόταν από τις εκβολές του Καϊκού ποταμού, κοντά στο σημερινό Δικελί, μέχρι τα νότια όρια του **Θήβης Πεδίου δηλ. της πεδιάδας του Αδραμυτίου**. Όλη δηλαδή η σημερινή περιοχή των Κυδωνιών και των Μοσχονησίων μέχρι το Δικελί ανήκε στην επικράτεια της **Μυτιλήνης**, και η παραλία αυτή κατά τον **Στράβωνα** ονομαζόταν «**Αιγιαλός των**

Μυτιληναίων» ή «Λεσθία Χώρα» κατά τον Σκύλακα. Σ' αυτή την περιοχή βρίσκονταν οι πόλεις Κορυφαντίς, Ηράκλεια, Άττεα, Ατταρνεύς, Πιτάνη και άλλες. Αλλά και μέχρι την Τρωάδα εκτεινόταν τότε το Μυτιληναϊκό κράτος με ακμαίες πόλεις όπως η Άσσος, η Άντανδρος, η Αρίσθη, το Αχίλλειον και το Σίγειον. Η επίκαιρη θέση τους στη ναυτιλία και η γονιμότητα του εδάφους συντέλεσαν στην ανάπτυξη όλων αυτών των ισχυρών πόλεων που διήνυσαν βίο ακμής και επιβολής, όπως μαρτυρούν και πάμπολλα αυτοτελή και εγχώρια νομίσματα που έχουν ανευρεθεί σε ανασκαφές.

Μεγάλη ακμή παρατηρήθηκε στα μικρασιατικά παράλια από τον 10ο μέχρι και τον 6ο π.Χ. αιώνα. Άλλη σημαντική περίοδος ακμής είναι η ελληνιστική περίοδος (3ος και 2ος αιώνες π.Χ.), τότε που το ελληνικό πνεύμα και ο πολιτισμός επεκτάθηκαν σε όλη την Ανατολή και την εξελληνίσαν. Στη συνέχεια οι αιολικές πόλεις όπως και όλες οι μικρασιατικές ακολουθούν τη μοίρα του ελληνισμού μετά τη ρωμαϊκή κυριαρχία.

Για ολόκληρους αιώνες βαρύς πέπλος αφάνειας καλύπτει τη ζωή της περιοχής και καμιά ιστορική πηγή δε γνωρίζουμε για τη μεσαιωνική της περίοδο. Εν τούτοις τα κατά τόπους ευρισκόμενα λείψανα χριστιανικών ναών και οικοδομών μαρτυρούν ότι η ζωή του ελληνισμού της περιοχής διασώθηκε. Βέβαια δεν μπορούμε να αναζητήσουμε πλέον την ακμή των ελληνικών πόλεων του ξεχωριστού αυτού τμήματος της Αιολίδος, γιατί οι επιδρομές Μογγόλων και Τούρκων, η πειρατεία, η δουλεία, οι πάμπολλοι σεισμοί και πλημμύρες αποτέλεσαν όρους δυσμενείς για την ανάπτυξη της περιοχής η οποία την εποχή εκείνη, δηλ. 15ο και 16ο αι. ήταν σχεδόν έρημη.

Αλλά και κάτω απ' αυτές τις φοβερές συνθήκες το γένος των παλιών κατοίκων δεν την εγκατέλειψε και παρά τις πιέσεις

και τους αποδεκατισμούς παρέμεινε είτε ανάμικτο με τους θάρβαρους κυρίαρχους είτε σε αμιγείς οικισμούς. Ανάμεσα στους οικισμούς αυτούς περίοπτη θέση στην όλη περιοχή του Αδριαμυττηνού κόλπου και στην ιστορία του υπόδουλου μικρασιατικού Ελληνισμού κατέχουν οι Κυδωνίες. Φαίνεται ότι η ίδρυση της πόλης αυτής ανάγεται στα τέλη του 16ου αιώνα ή αρχές του 17ου. Αναμφίβολα οι πρώτοι οικιστές της ήσαν Έλληνες που πιέζονταν από διώξεις των τούρκων, επιδρομές πειρατών από τα γειτονικά παράλια και νησιά και από τη Λέσβο. Η θέση της πόλης στο βάθος του κόλπου που και ασφαλής και δυσπρόσιτος ήταν, παρείχε πολύτιμο άσυλο για τους φυγάδες και γι' αυτό πολύ γρήγορα αυξήθηκε η συρροή νέων φυγάδων και η παλιά ασήμαντη πολίχνη αναπτύχτηκε σε αξιόλογη πόλη. Μαζί με τους πρώτους εκείνους Έλληνες οικιστές βρίσκουμε ανάμικτους και τούρκους, οι οποίοι ύστερα από λίγα χρόνια αποχώρησαν.

Κατά την ίδια περίοδο είχε εξαπλωθεί βαθύ πνευματικό σκοτάδι και στη Λέσβο, με νεκρωμένη την οικονομική και πνευματική της ζωή. Σιγά σιγά οι Λέσβιοι αρχίζουν να αναζητούν νέους τόπους όπου θα μπορούσαν να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους και θα εύρισκαν καλύτερες και πιο ανθρώπινες συνθήκες ζωής. Και η φυσική τους διέξοδος θα είναι ο ίδιος δρόμος που είχαν ακολουθήσει πριν χιλιάδες χρόνια οι πρόγονοί τους Αιολείς. Είναι η Μικρασιατική παραλία απέναντι στη Μυτιλήνη, «ο Αιγιαλός των Μυτιληναίων», όπως την ονομάζει ο Στράβων.

Η περιοχή κατά την εποχή εκείνη ήταν έρημη. Εκτός από το χωριό Αγιασμάτι και τα Μοσχονήσια και ίσως μερικά ασήμαντα χωριά κοντά στο όρος Πίνδαςος (Μανταρά Νταγ) κανένα άλλο χωριό ή πόλη δεν υπήρχε. Σ' αυτή την περιοχή άρχισαν οι νέοι κάτοικοι με κύριο πληθυσμιακό στοιχείο τους Λέσβιους να δημιουργούν τη νέα

τους πατρίδα που μέσα σε λίγες δεκαετίες θα αναδειχθεί σε φάρο πολιτισμού και οικονομίας στην ευρύτερη περιοχή.

Η ζωή της πόλης καθ' όλο τον 17ο και κατά το πρώτο μισό του 18ου αιώνα διέρρευσε στην αφάνεια όπως και όλου του υπόδουλου ελληνισμού. Οι κάτοικοι κάτω από την πίεση των τούρκων και των τοπαρχών (ντερεμπέδων) ζούσαν μέσα σε φτώχεια, αμάθεια και καταναγκασμούς με μόνο καταφύγιο την Εκκλησία. Η παιδεία ήταν πενιχρή και παρεχόταν από ημιμαθείς ιερείς και νεωκόρους στους νάρθηκες και τους γυναικωνίτες των ναών. Αυτή τη ζοφερή κατάσταση έμελλε να διαλύσει ένας ευφυέστατος και δραστηριότατος άνθρωπος, ο Ιωάννης Δημητρακέλης, ιερέας με το αξίωμα του Οικονόμου, με το οποίο είναι κυρίως γνωστός στην ιστορία των Κυδωνιών.

Ο πατέρας του Οικονόμου Δημητράκης και η μητέρα του Ρήγαινα κατάγονταν από τα Βασιλικά της Λέσβου. Ο Δημητράκης μετανάστευσε στις Κυδωνίες και αναδείχτηκε γρήγορα στο αξίωμα του δημογέροντα. Ο Ιωάννης ήταν ο πρωτότοκος και οι πληροφορίες για τη μόρφωσή του είναι αντιφατικές. Σπούδασε για να γίνει ιερέας αλλά θέλοντας να καταστήσει την πόλη των Κυδωνιών ελεύθερη από τη θάρβαρη καταπίεση των Τούρκων ταξίδεψε ανά την Τουρκία για να μελετήσει τα ήθη και τη διοίκηση.

Το μεγαλύτερό του κατόρθωμα που του άνοιξε αργότερα εξαιρετη πολιτική σταδιοδρομία ήταν η επίτευξη της έκδοσης σουλτανικού φερμανίου με το οποίο παραχωρούνταν στην πόλη των Κυδωνιών προνόμια που της εξασφάλιζαν σχεδόν παντελή αυτόνομη διοίκηση.

(Λεπτομέρειες για την προσωπικότητα του Οικονόμου θα ακολουθήσουν σε επόμενο τεύχος)

Έτσι από το τέλος του 17ου αιώνα αλλά κυρίως καθ' όλο τον 18ο ο μικρός συνοικισμός εξελίχτηκε σε μια μεγάλη και

ακμάζουσα πόλη με το όνομα «Κυδωνίαι». Δρόμοι οικονομικοί ανοίχτηκαν, το εμπόριο με τα νησιά του Αιγαίου, τον Εύξεινο Πόντο, την ενδοχώρα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας την κατέστησαν ιδιαίτερα πλούσια, με αποτέλεσμα την πολιτιστική και πνευματική ακμή.

Η πόλη μέσα σε λίγα χρόνια απέκτησε προνομιακό καθεστώς και στη συνέχεια κατέστη εντελώς αυτόνομη, οπότε άρχισαν να συρρέουν άποικοι απ' όλα τα μέρη του υπόδουλου ελληνισμού. Συγκεκριμένα πριν από το 1821 υπήρχε στις Κυδωνίες πολυπληθής συνοικία τα «Μωραϊτικά», που δημιουργήθηκε μετά την αποτυχία της επανάστασης του 1770 και την εγκατάλειψη των Ελλήνων από τη Ρωσία. Οι πρώτοι όμως άποικοι των Κυδωνιών είναι αναμφισβήτητα Λέσβιοι από την Κυδώνα και από τη Μυτιλήνη. Πολλά επώνυμα οικογενειών της Μυτιλήνης είναι όμοια με οικογενειών των Κυδωνιών. Παραδέλλης στη Μυτιλήνη, οικογένεια Παραδέλη στις Κυδωνίες. Ομοίως οικογένειες Μπουρνάζου, Τζανέλλη, Κουρτζή, Ψακήξ, Καμπούρη, Καραογλάνη, Κάβουρα, Σαράφη, Γκαγκάνη, Πετρέλλη, Μπουγιούκα, Ταλιάνη, Παρά και πολλοί άλλοι. Αντίστοιχα πολλές οικογένειες στις Κυδωνίες είχαν Λεσβιακά τοπωνύμια ως οικογενειακά επίθετα. Λ.χ. Μυτιληναίος, Μυτιληνέλης, Παφλιώτης, Κλειώτης, Πλωμαρίτης, Αγιαμαρινιώτης, Θερμιώτης, Μανταμαδιώτης, Μολυβιάτης, Σκαμιώτης, Καπιώτης, Αγιασώτης, Αγιασωτέλλης, Γεραγώτης, Γεραγωτέλλης, Μυστεγνιώτης, Αφαλωνιάτης, Μοργιανός, Πετριανός, Στυψιανός, Φιλιανός, Σταριώτης, Τελωνιάτης, Καλλονιάτης κ.λ.π. Όλα αυτά ήσαν επίθετα Κυδωνιατικών οικογενειών και πριν από το 1821 και δηλώνουν ολοφάνερα τη λεσβιακή καταγωγή του γενάρχη τους.

Βέβαια υπήρχαν και πολλές άλλες οικογένειες που είχαν ως επίθετα τοπωνύμια άλλων περιοχών του ελληνισμού, όπως λ.χ. Περγαμηνός, Σμυρναίος, Αθη-

νέλης, Αθηναίος, Μυκονιάτης, Καρυστιανός, Ιμβριώτης, Λημνίος, Παριανός, Συριανός, Σαντορινιός, Χιώτης, Χιωτέλλης κ.λ.π. Όμως το γεγονός ότι τα ήθη και έθιμα των Κυδωνιών ήσαν όμοια με της Λέσβου, επίσης δε ότι και η γλώσσα ήταν όμοια με το Λεσβιακό ιδίωμα αποτελούν ισχυρές ενδείξεις ότι η πλειονότητα των κατοίκων των Κυδωνιών ήταν Λεσβιακής καταγωγής.

Ο μέγας Διδάσκαλος του Γένους Βενιαμίν ο Λέσβιος, που καταγόταν από το Πλωμάρι (σήμερα Μεγαλοχώρι) παρακο-

λούθησε τα εγκύκλια μαθήματα στις Κυδωνίες και τελειοποίησε για έξι χρόνια τις σπουδές του στην Ευρώπη με δαπάνες των φιλογενών αρχόντων της πόλης. Αργότερα αναδείχτηκε ως ένας από τους σημαντικότερους συντελεστές για την ίδρυση και ακτινοβολία της περίφημης σχολής των Κυδωνιών.

(Για τη δράση του Βενιαμίν στη Σχολή των Κυδωνιών και τις πάμπολλες περιπέτειές του θα αναφερθούμε σε επόμενο τεύχος)

Αμφιτρίτη Καζάζη-Καπερώνη

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΙΚΟΡΕΤΖΟΣ

Τη γιορτή της κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συνδέσμου τίμησε με την παρουσία του ο διακεκριμένος πνευματικός άνδρας **Δημήτρης Νικορέτζος**, που έλκει τη μακρινή του καταγωγή και από το Πλωμάρι.

Ποιητής, δοκιογράφος και κριτικός της λογοτεχνίας, γεννήθηκε στην Κωσταντζα της Ρουμανίας από λέσβιους γονείς και παιδί επαναπατρίστηκε στη Λέσβο στα 1950. Σπούδασε στο Φυσικό τμήμα της Φυσικομαθηματικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και σταδιοδρόμησε ως καθηγητής Φυσικής σε διάφορα κρατικά εκπαιδευτήρια. Στα γράμματα πρώτος τον παρουσίασε ο **Στρατής Μυριθής** και στη συνέχεια ο **Γιώργος Βαλέτας** τον έπεισε να εκδώσει την πρώτη του ποιητική συλλογή.

Συνεργάστηκε κατά καιρούς στις εφημερίδες «**Βήμα**», «**Καθημερινή**» και κράτησε για αρκετά χρόνια μόνιμη στήλη κριτικής στη «**Νέα Εστία**».

Μεγάλη και πολυδιάστατη είναι η πνευματική του δράση. Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την έρευνα και θεωρία της ποίησης, δημοσίευσε μελέτες, πεζογραφήματα, αισθητικά δοκίμια. Πραγματικό «εθνικό έργο» του όπως το χαρακτήρισε ο ακαδημαϊκός **Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος** είναι το τρίτομο ιστορικοφιλολογικό του πόνημα «**Κόπανος, Ο Ρωμίος της Σμύρνης**».

Το έργο του καταξιώθηκε με πολλές διακρίσεις και για την όλη του προσφορά του απενεμήθη δίπλωμα Τιμής από το Υπουργείο Παιδείας.

Το 1989 έλαβε το βραβείο ποίησης της Ακαδημίας Αθηνών.

Επισκεφθείτε μας για να ενημερώνεστε για το Πλωμάρι και για μας

www.plomarion.com & www.plomaricity.gr

Στοχασμοί για την ποίηση

Σε μια εποχή στείρας πολιτικολογίας, απερίγραπτης πεζότητας και απέραντου βερμπαλισμού και αμετροπέπειας, με χαρά υποδεχτήκαμε το πόνημα του αγαπητού μας **Νίκου Δέτση**, Φιλολόγου και τέως Λυκειάρχη, μέλους δραστήριου του Συλλόγου και ανθρώπου με ήθος και ποιότητα.

Τίτλος «**ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΗΣΗ Στοχασμοί για την Ποίηση, τον Ποιητή και το Ποίημα**». Μέσα σ' ένα ευσύνοπτο έργο ο **Νίκος Δέτσης** σταχυολογεί τους ωραιότερους ορισμούς για την ποίηση από τα έργα των πιο διάσημων Ελλήνων και ξένων στοχαστών, φιλοσόφων και ποιητών που μας ταξιδεύουν σε κόσμους ποιητικούς και μας βοηθούν «να σηκωθούμε λίγο ψηλότερα». Αξίζει να το διαβάσουν όσοι εξακολουθούν σε πείσμα των καιρών και της πεζής καθημερινότητας να οραματίζονται έναν κόσμο πιο όμορφο και πιο ανθρώπινο.

Ο ίδιος ο συγγραφέας στον πρόλόγό του γράφει: «Η ποίηση πλαταίνει, βαθαίνει και πολλαπλασιάζει τη ζωή. Είναι η «εκ βαθέων»

φωνή μας. Ας την αφουγκραστούμε».

Ο αγαπητός μας φίλος **Νίκος Δέτσης** καταγόμενος από την Απείρανθο της Νάξου είναι σύζυγος της συντοπίτισσάς μας **Πέρας Βαρτή**. Σπούδασε Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, υπηρέτησε τη Μέση Εκπαίδευση ως Φιλόλογος, Γυμνασιάρχης και Λυκειάρχης και μετεκπαιδεύτηκε στο Δ.Μ.Ε. και στο Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης με υποτροφία του Ι.Κ.Υ.

Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα, μελέτες, δοκίμια, βιβλιοπαρουσιάσεις κ.ά. σε επιστημονικά περιοδικά, ναξιακά έντυπα καθώς και ένα αυτοτελές βιβλίο με προσεγγίσεις κειμένων και θεμάτων του Γυμνασίου και Λυκείου.

Συγχαίρουμε τον **Νίκο Δέτση** για την υπέροχη προσπάθειά του και του ευχόμαστε η ίδια δημιουργικότητα να τον συνοδεύει πάντα.

**Η Συντακτική Επιτροπή
του Περιοδικού**

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΑΛ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

Στην Α' τάξη του Λυκείου υπάρχει το μάθημα της Ερευνητικής Εργασίας. Σ' αυτό οι μαθητές επιλέγουν ένα ερευνητικό θέμα, ανά τετράμηνο, το οποίο πρέπει να επεξεργαστούν και να παρουσιάσουν, με την εποπτεία και καθοδήγηση ενός εκπαιδευτικού.

Οι μαθητές της Α' τάξης του ΕΠΑΛ Πλωμαρίου επέλεξαν για το Α' τετράμηνο του σχολικού έτους 2013-14 το θέμα «**Η ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ**» με υπεύθυνο εκπαιδευτικό τον καθηγητή φυσικής αγωγής **Ευστράτιο Μιχαλέλη**.

Τα παιδιά ετοίμασαν μια εργασία με πλούσιο υλικό, για τη ναυπηγική παράδοση του Πλωμαρίου. Τα αποτελέσματα αυτής παρουσιάστηκαν σε μια όμορφη εκδήλωση στις 10 Φεβρουαρίου 2014 στο Πολύκεντρο Πλωμαρίου.

Η εργασία ξεκινά στο ναυπηγείο του

Δούκα Γιαμουγιάννη, το μοναδικό που υπάρχει σήμερα στο Πλωμάρι. Εκεί οι μαθητές αφού ξεναγήθηκαν στους χώρους του, τον ερωτούν για την ιστορία του, τότε ξεκίνησε να μαθαίνει τη τέχνη αυτή, ποια είναι η διαδικασία της ναυπήγησης ενός ξύλινου σκάφους, από πού προμηθευόταν τη ξυλεία που απαιτούνταν, αν σήμερα αποδίδει η τέχνη αυτή κ.λ.π.

Απαντώντας σ' αυτά τα ερωτήματα είπε ότι ξεκίνησε να κατασκευάζει το πρώτο τρεχαντήρι σε ηλικία 19 ετών, με τη βοήθεια του παλιού «καραβομαραγκού» και θείου του **Μανώλη Γιαμουγιάννη**. «Δάσκαλοί του» ήταν οι θείοι του **Γιάννης [Ψαρή]** και **Μανώλης Γιαμουγιάννης** και ο πατέρας του **Κώστας**. Τα παλιά χρόνια υπήρχαν σίγουρα 3 ναυπηγεία, από αυτά τα δύο των Γιαμουγιάννηδων και εκείνο τού Λιόλιου. Τότε ο εμ-

πορικός του στόλος αριθμούσε περίπου 200 πλοία.

Το ναυπηγείο αυτό (**Δημητρίου Γιαμουγιάννη, παππού του Δούκα**) άρχισε να λειτουργεί το 1888 και μέχρι τον πόλεμο του 1941 δούλευε εντατικά, απασχολούσε 20 με 25 άτομα και κατασκεύαζε διάφορα σκάφη, σύμφωνα με τα μισομόδελα που υπάρχουν στο ναυπηγείο και που τα παράγγελλαν από διάφορα μέρη της Ελλάδας. Αυτά πρώτα ήταν ιστιοφόρα και αργότερα μηχανοκίνητα. Τα σκαριά ήταν Τσερνίκια, Σακολέβες, Αλαμάνες, Βαρκαλάδες, Περάματα, Καραβόσκαρα μέχρι 25 μέτρα μήκος, Μπατέλα, Τράτες και τρεχαντήρια. Τη μεγαλύτερη φήμη είχαν τα πλωμαρίτικα περάματα. Το μεγαλύτερο και ωραιότερο φτιάχτηκε το 1928 στο ναυπηγείο του **Δημήτρη Γιαμουγιάννη** (υπάρχουν 2 φωτογραφίες στην εργασία).

Στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας των ναυπηγείων αυτών, δεν υπήρχαν τα σημερινά μηχανήματα και όλες οι εργασίες της ναυπήγησης γίνονταν με χειροκίνητα εργαλεία.

Αξίζει ακόμα να αναφερθεί ότι σήμερα δεν υπάρχει ενδιαφέρον από τους νέους για τη τέχνη αυτή και το επάγγελμα τείνει να εκλείψει.

Μετά τον πόλεμο και μέχρι το 1970, οι παραγγελίες περιορίστηκαν σε μικρά αλιευτικά σκάφη, κυρίως τρεχαντήρια. Σήμερα οι κατασκευές αυτές μειώθηκαν ακόμα περισσότερο, σε ένα σκάφος το χρόνο και μερικές επισκευές.

Η ξυλεία που απαιτείτο, πλούσια σε ρητίνη και πολύ ανθεκτική για τη θάλασσα προέρχονταν, κυρίως απ' το πευκόδασος του Μεγαλοχωρίου.

Στο ναυπηγείο αυτό, οι μαθητές παρακολούθησαν τη διαδικασία της ναυπήγησης ενός σκάφους, που υπήρχε μισοτελειωμένο στο ναυπηγείο, (κατασκευή του σκελετού, πέτσωμα, καλαφάτισμα, βάψιμο κλπ.). Τέλος με τη βοήθεια του "μάστορα" κατασκεύασαν ένα "μισομόδελο", το οποίο θα χρησίμευε ως μοντέλο για τη κατασκευή ενός υποτιθέμενου ξύλινου σκάφους.

Η ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

**Ερευνητική Εργασία της Α΄ Τάξης του ΕΠΑΛ Πλωμαρίου
για το Α΄ τετράμηνο του σχολικού έτους 2013-14**

Μαθητές που συμμετείχαν:

Αληγιάννης Ακίνδυνος
Αλίνι Τζόι
Αράμβογλου Κωνσταντίνα
Βελούτσος Γεώργιος
Βόμβυρας Ραφαήλ
Γιαλιά Μυρσίνη
Ευαγγελινέλλη Μυρσίνη
Κονιστσέακ Μπεατρίς
Κουκάρα Ταξιαρχούλα
Λοπάρι Αλεξάντερ
Μουτζούρη Αικατερίνη

Πετρέλλης Πέτρος
Πρωτόγνηρος Παναγιώτης
Τηνιακός Ελευθέριος
Τσαμουράς Μιχαήλ
Τυροπώλης Σαράντος
Φρατζόγλου Δήμητρα
Φρατζόγλου Νικόλαος
Χατζηδημητρίου Μαρίνα
Ψαραδέλλης Γεώργιος

Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός:

Μιχαέλης Ευστράτιος

**Ιστορική αναδρομή
Καραβομαραγκοί**

Καραβομαραγκοί είναι οι τεχνίτες που κατασκεύαζαν και επισκεύαζαν ξύλινα σκάφη («σκαριά») στους «ταρσανάδες» ή «καρνάγια» (ναυπηγεία). Ταρσανάδες άρχισαν να λειτουργούν σε υποτυπώδη μορφή από τα μέσα του 17ου αιώνα στην Ύδρα, στις Σπέτσες και στα Ψαρά. Στις αρχές του 20ού αιώνα, υπήρχαν αρκετοί ταρσανάδες στη Λέσβο (Μυτιλήνη, Πολυχνίτο, Παράκοιλα, Κουντουρουδιά, Πέραμα κ.α.) και ιδιαίτερα στην περιοχή του Πλωμαρίου, όπου η μεταλαμπάδευση της τέχνης γινόταν από γενιά σε γενιά, στο πλαίσιο της οικογενειακής παράδοσης. Οι Λέσβιοι καραβομαραγκοί κατασκεύαζαν «σκαριά» και για πελάτες από τα γύρω νησιά, όπως τη Χίο, τις Οινούσες, τη Σάμο κ.α. Οι αγοραστές παράγγελλαν τα σκάφη με βάση τη χωρητικότητα που ήθελαν να έχουν, ενώ στη συνέχεια οι καραβομαραγκοί υπολόγιζαν τις διαστάσεις τους. Παράλληλα αναλάμβαναν και την επισκευή παλιών σκαφών, αλλά και την επιμήκυνση ορισμένων, μια διαδικασία αρκετά δύσκολη.

Οι ταρσανάδες απασχολούσαν πολύ προσωπικό μέχρι περίπου το 1950, ενώ μετέπειτα, με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών για τη μαζική κατασκευή σκαφών με μεταλλικό ή πλαστικό κύτος, αλλά και τη

μείωση του αλιευτικού στόλου, επήλθε σημαντική κρίση. Σήμερα, στη Λέσβο υπάρχουν ελάχιστα καρνάγια (όπου εργάζονται ως επί το πλείστον γόννοι των παλιών καραβομαραγκών και καλαφατών) στο Πλωμάρι, στη Μυτιλήνη, στην Παναγιούδα και στο Μόλυβο.

Οι Πλωμαριίτες μαστόροι ειδικεύονταν στην κατασκευή ιστιοφόρων, χωρητικότητας από 20 έως 150 τόνους. Από τα μέσα του 19ου αιώνα έμποροι, βιομήχανοι και ναυτικοί από πολλά μέρη της Ελλάδας έκλειναν συμφωνίες για τη ναυπήγηση σκαφών. Ο ιστιοφόρος στόλος του Πλωμαρίου περιλάμβανε 100 - 120 καΐκια διαφόρων τύπων: βομβάρδες, τσερνίκια, τρεχαντήρια, σκολέβες, περάματα, πένες, αλαμάνες και τράτες. Οι αυξομειώσεις της δυναμικότητας του πλωμαρίτικου στόλου ακολουθούσαν τις αντίστοιχες μεταπτώσεις του εμπορίου και της βιομηχανίας, με αποφασιστικό σημείο καμψής για τη λεσβιακή οικονομία το 1922. Τον 20ο αιώνα οι μαστόροι ειδικεύονταν στη ναυπήγηση τσερνικοπεραμάτων, τρεχαντηρίων και καραβόσκαραν. Τα πιο ξακουστά ωστόσο ήταν τα πλωμαρίτικα περάματα που ξεχώριζαν από το ιδιαίτερο σχήμα τους. Ένα από τα μυστικά της πλωμαρίτικης ξυλοναυπηγικής τέχνης ήταν ο ιδιότυπος τρόπος κατασκευής σκαφών. Τα σκάφη κατασκεύαζονταν πρώτα σε κλίμακα με τη μορφή ξύ-

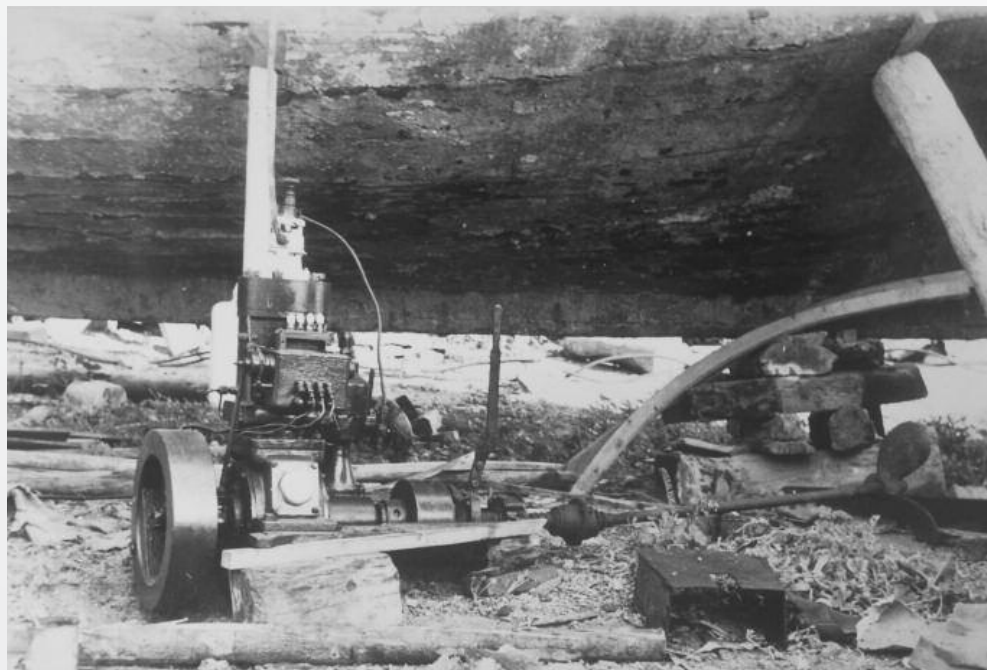
λινων ομοιωμάτων (μισομόδελων). Στη συνέχεια μεταφέρονταν οι διαστάσεις τους σε μεγέθυνση στη σάλα (ξύλινο δάπεδο) του ταρσανά. Η χρησιμοποίηση του μοντέλου πρόσφερε τη δυνατότητα μιας πιο τελειοποιημένης κατασκευής. Η τεχνική αυτή των πλωμαρίτικων ταρσανάδων ήταν ξακουστή σε όλο τον αιγαιοπελαγίτικο χώρο.

Για την κατασκευή ενός σκάφους απαιτούνται οι εξής διεργασίες: α) ο σχεδιασμός του σκαριού (συνήθως σε κλίμακα 1/20 ίντσες), β) η διαμόρφωση του σκελετού, γ) η επικάλυψή του με πέτσωμα (πλευρικά τοιχώματα), δ) η προσθήκη κουβουσιού, τιμονιού και άλμπουρου και ε) το καλαφάτισμα (στεγανοποίηση) και το βάψιμο. Οι караβομαραγκοί αναλάμβαναν όλες τις εργασίες, αλλά όταν υπήρχε μεγάλος φόρτος εργασίας ανέθεταν συνήθως το καλαφάτισμα σε ειδικούς τεχνίτες τους καλαφάτες, ενώ χρησιμοποιούσαν και τη

βοήθεια άλλων εξειδικευμένων τεχνιτών, όπως ξυλουργών ή βαφών.

Τα υλικά που χρησιμοποιούσαν οι караβομαραγκοί ήταν ξύλο από πεύκο και πιο σπάνια κυπαρίσσι. Τα καρφιά ήταν αρχικά σιδερένια χειροποίητα και στη συνέχεια βιομηχανικά ψευδαργυρωμένα. Για την καθέλκυση άλειφαν το κάτω μέρος του πλοίου με λίπος ανακατωμένο με οξύ (ή λεμόνι), για να υπερνικήσουν τις τριβές.

Απαραίτητα εργαλεία ήταν το σκεπάρνι, το «μπισκί» (που στη σύγχρονη εποχή έχει αντικατασταθεί από την πριονοκορδέλα), τα ροκάνια (που στη σύγχρονη εποχή έχουν αντικατασταθεί από την πλάνη), η ρίνη (που σήμερα έχει αντικατασταθεί από το τριβείο), η σβούρα, το πριόνι (που σήμερα έχει συνήθως αντικατασταθεί από το ηλεκτρικό πριόνι), τα τρυπάνια (ή τα σύγχρονα ηλεκτρικά τρυπάνια), οι σημαδούρες, το νήμα της στάθμης, τα σκαρπέλα κ.ά.

**Μία από τις πρώτες μηχανές που μπήκαν στα ξύλινα σκάφη.
Ναυπηγείο Εμμ. Γιαμουγιάννη.**

Καλαφάτες

Οι καλαφάτες ήταν οι τεχνίτες που αναλάμβαναν το καλαφάτισμα (στεγανοποίηση) των ναυπηγούμενων σκαφών στους «ταρσανάδες» ή «καρνάγια» (ναυπηγεία), ή/και το βάψιμο και τη συντήρηση παλιότερων σκαφών. Πολλές φορές καλαφάτες ήταν οι ίδιοι οι караβομαραγκοί και μόνο σε περιόδους μεγάλης παραγωγής «σκαριών» υπήρχαν τεχνίτες αποκλειστικά για το καλαφάτισμα.

Το καλαφάτισμα είναι η διεργασία με την οποία φράζονται οι αρμοί που σχηματίζονται μεταξύ των σανιδιών του «πετσώματος» (δηλαδή των πλάγιων ξύλων που καρφώνονται στο σκελετό του σκάφους και σχηματίζουν τα πλευρά), αλλά και της κουβέρτας (καταστρώματος). Με τη βοήθεια της «ματσόλας» (ξύλινης δικέφαλης σφύρας), μιας σειράς κοπιδιών, καθώς και των «καλαφατικών» (σιδερένιων σφηνών σε διάφορα μεγέθη), διευρύνονται εξωτερικά οι αρμοί, στη συνέχεια, φράζονται με κανάβι ή βαμβακερό στουπί και τέλος επακολουθεί η επάλειψη με πίσσα στα ύφαλα (την επιφάνεια που βρίσκεται κάτω από το νερό όταν πλέει το σκάφος), ή στόκο στα έξαλα (την επιφάνεια που βρίσκεται πάνω από το νερό όταν πλέει το σκάφος).

Παρά την εξέλιξη της τεχνολογίας και τη δημιουργία καινούργιων μηχανημάτων, το καλαφάτισμα απαιτεί ακόμη τα ίδια εργαλεία και δρομολογείται με την ίδια διαδικασία, όσον αφορά στα ξύλινα σκάφη. Για τη βαφή (που αναλάμβαναν περιοδικά και ανειδίκευτοι τεχνίτες), οι καλαφάτες χρησιμοποιούν απλές μπογιές για τα έξαλα και «μοράβια» - ή κατράμι παλιότερα - για τα ύφαλα. Για τη συντήρηση καίνε το ξύλο ώστε να αφαιρεθεί το παλιό χρώμα και στη συνέχεια το βάφουν από την αρχή.

Ναυτικοί Δρόμοι

Αναμνήσεις του Εμμανουήλ Πέτρου Πιτσιλαδή (πλοιοκτήτη - πλοιάρχου, συνταξιούχου του ΝΑΤ) περί πλοίων και ναυτικής τέχνης του Πλωμαρίου.

Στο Αιγαίο υπήρχαν τον 18ο και 19ο αιώνα στόλοι από καϊκια. Στο Πλωμάρι, είχαμε στις αρχές του αιώνα πάνω από 200 καϊκια, караβόσκαρα, περάματα, τρεχαντήρια, σακολέβες, αλαμάνες, τσερνίκια κ.α. που αρμένιζαν στα πέλαγα στη Ρουμανία, τη Ρωσία ως βαθιά στην Ανατολική Μαύρη Θάλασσα, στα μέρη του Ελληνικού Πόντου, τη Σαμψούντα, την Τραπεζούντα και αλλού στην Μεσόγειο.

Τα καϊκια αυτά κατασκεύαζαν άξιοι μαστόροι στα ξακουστά σε όλο το Αιγαίο ναυπηγεία του Πλωμαρίου, τον Ταρσανά του, όπου έφταναν Καπτανοί και από άλλα νησιά ακόμα και από τη Σάμο, για να σκαρώσουν τα καϊκια τους. Είναι γνωστό ακόμα ότι οι Οινουσιώτες καπετάνιοι σκάρωσαν τα πρώτα πλοία τους στα ναυπηγεία του Πλωμαρίου, όπως και άλλοι καπεταναίοι από την Χίο και από την Εύβοια. Ταρσανάς λέγεται σήμερα η πιο μεγάλη σε έκταση και σε πληθυσμό συνοικία του Πλωμαρίου, που πήρε αυτή την ονομασία από τον Ταρσανά του, δηλαδή τα ναυπηγεία του που ως το 1940 ήταν ακόμα σε ακμή. Το Πλωμάρι διέθετε την κατάλληλη ξυλεία (πεύκα και κυπαρίσσια) και ένα μοναδικό στο Αιγαίο τρόπο ναυπήγησης με σάλα και μισομόδελο φτιαγμένο με νομείς αντί για ισάλους.

Μέχρι το 1874 - 1890 το Πλωμάρι αριθμούσε 120 ιστιοφόρα (Οικονόμος Τάξης) και αργότερα, στις αρχές του 20ού αιώνα, περισσότερα από 200 (Γ. Γιαννουλέλης).

Ναυπηγεία του Πλωμαρίου

α. Το ναυπηγείο του **Γεωργίου Γιαμουγιάννη** δημιουργήθηκε το 1870 και συνέχισε να λειτουργεί μέχρι το 1985 με το γιο του **Εμμανουήλ** και τον εγγονό του **Γιώργο**.

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του κάηκε τρεις φορές και βομβαρδίστηκε το 1943 από συμμαχικό υποβρύχιο.

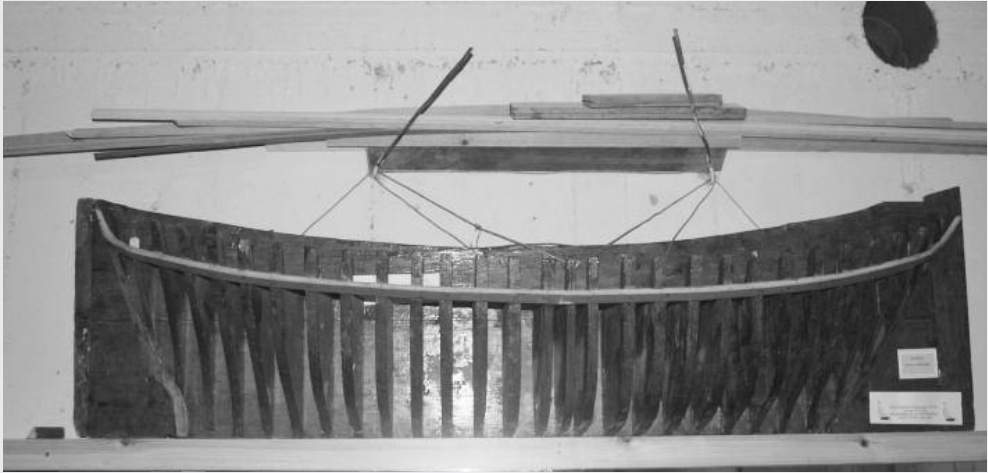

β. Το ναυπηγείο του **Δημητρίου Γιαμουγιάννη** (αδελφού του **Γεωργίου**) άνοιξε το 1888 και συνέχισε με τους γιους του **Ιωάννη (Ψαρή)** και **Κωνσταντίνο** (1953), ενώ από το 1984 λειτουργεί με το γιο του **Κων/νου**, το **Δούκα Γιαμουγιάννη** και είναι το μοναδικό πια εν ενεργεία.

Χαρακτηριστικό των Γιαμουγιάννηδων ήταν τα «μισομόδελα», που ήταν τρισδιάστατα προπλάσματα υπό κλίμακα (συνήθως 1:20).

Τα προπλάσματα αυτά είναι κατασκευασμένα με νομείς (στραβόξυλα) και στα οποία απεικονίζονται με μοναδικό τρόπο κατασκευαστικά στοιχεία όπως τα ποδοστάματα, η καρίνα, το τρυπητό ή κουρζέτο όπως ονομάζεται στο Πλωμάρι η κουपाστή, η τσάπα στο πέτωμα του σκάφους και οι φούρμες που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της φόρμας του καϊκιού. Δεν αναπαριστούν δηλαδή μόνο τα γεωμετρικά στοιχεία της γάστρας ενός σκάφους, αλλά παρέχουν επίσης σημαντικές πληροφορίες για τη δομή της κατασκευής ενός σκάφους. Όλα αυτά τα στοιχεία κάνουν τα μισομόδελα των Γιαμουγιάννηδων μοναδικά σε όλη την Ελλάδα.

Το μισομόδελο του περάματος «Φίλιππος» κατασκευασμένο το 1948 από τον Εμμανουήλ Γ. Γιαμουγιάννη με ολικό μήκος 18,15 μ.

Μισομόδελα και παλιά εργαλεία από το ναυπηγείο του Δούκα Γιαμουγιάννη

γ. Το τρίτο ναυπηγείο στο Πλωμάρι ήταν του **Γιαννάκη Λιόλιου**, τον οποίο διαδέχτηκε ο γιος του **Παναγιώτης** και τέλος ο εγγονός του **Ανδρέας** που σταμάτησε να λειτουργεί το ναυπηγείο το 2000 (αρχικά στη θέση «Μανιάτικα»).

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Μια άλλη άποψη...

Μετά τις αρχαιρεσίες η πρώτη μου επαφή με το συμβούλιο ήταν να ...διαφωνήσουμε. Φυσικά πάντα καλοπροαίρετα αφού και ο δικός μου ρόλος είναι καθαρά βοηθητικός σε μια προσπάθεια δεκαετιών του Συλλόγου. Η διαφωνία μας είχε να κάνει με την σκέψη να προσδώσουμε στο εξώφυλλο μια οπτική πιο κοντά στην παλαιά μορφή του, το οποίο θυμάμαι από την ...παιδική μου ηλικία.

Η συζήτηση επεκτάθηκε από τη δική μου οπτική στην ευρύτερη θεματολογία του περιοδικού. Και αυτό διότι είναι αξιόπαινη η δραστηριότητα του Συλλόγου και κυκλοφορία του περιοδικού ωστόσο είναι σαφές ότι διέπεται από ένα ηλικιακό κενό ενδιαφέροντος σε ότι αφορά τους νεότερους συντοπίτες μας.

Με μεταφέρει στις έντονες συζητήσεις μας, τα δροσερά βράδια στην πλατεία του Μεγαλοχωρίου, [με φίλους που συμμετέχουν στα τοπικά κοινά, τον **Θεολόγο** τον **Πατερέλη**, τον **Μιχάλη** το **Μαμάκο**, τον (τόσο απρόσμενα μακριά μας πια) **Γιώργο Πρωτούλη** και άλλους] για την ανεκμε-

τάλλευτη ευκαιρία που βιώνει ο τόπος, το νησί ολόκληρο. Διότι ωραίο το παραδοσιακό, η νοσταλγία, το ταβερνάκι με το χαλασμένο ηχείο σε ρεμπέτικα και οι παλιές ιστορίες και ντοπιολαλιές, όμως χρέος και κάθε γενιάς είναι να αφήνει τη σκυτάλη στην επόμενη. Και εδώ είναι ξεκάθαρο ότι αυτό δεν συμβαίνει. Αν δούμε δίπλα μας, τα παιδιά των ιδιών δεν ακολουθούν. Και το ξέρω προσωπικά διότι στα 20 μου είχα μια παρέα 15 ατόμων και από αυτούς κανένας πλέον δεν έρχεται στον τόπο μας.

Το Πλωμάρι το ίδιο κάνει πολύ αργά βήματα προς τα εμπρός όταν δειλά κάνουν εμφάνιση στον παραλιακό ένα μοντέρνο κατάστημα ενδυμάτων, ένα καφέ με πέτρα και μπιστρό διάθεση, ένα παραθαλάσσιο μπαρ ρέστοραν όπου μπορείς να πιείς ή να δοκιμάσεις μια άλλη γεύση.

Και δεν επεκτείνομαι στο χώρο της διαμονής γιατί η κατάσταση είναι απογοητευτική. Ένα καταπληκτικό σημείο όπως ο «Κάβος» είναι επί χρόνια βουβό. Αν δε, επειδή και για αυτό έχω ακούσει γκρίνιες, δεν υπήρχε και μπιτς μπαρ στον Άγιο Ισίδωρο, να ήμασταν βέβαιοι για την πλήρη

περιθωριοποίηση του όμορφου αυτού μέρους. Η δε ίδια εικόνα στο ωραιότερο μέρος της Ελλάδας, τον Μόλυβο που νομίζεις ότι έχει κολλήσει στο '80. Ούτε μια παραλία, καμία υποδομή, πουθενά να μείνεις ή να γευματίσεις αξιόλογα. Καμία επαγγελματική συνείδηση στη διαχείριση του επισκέπτη.

Πολλοί μπορεί να διαφωνούν με αυτά. Μπορεί να έχουν συνδέσει το μέρος με μια αιώνια ρουστίκ αφθαρσία. Δυστυχώς όμως ότι δεν εξελίσσεται φθίνει. Όπου η νέα γενιά δεν εκφραστεί, δεν δουλέψει, δεν δημιουργήσει ένα νέο στίγμα, δεν ευχαριστηθεί, δεν θα συμμετάσχει. Και αυτό θα ήταν κρίμα όταν μετριότατα μέρη στις Κυκλάδες ή την Κρήτη μπορούν να καλούν κοντά τους νέους ανθρώπους και καλής ποιότητας τουρισμό και να ακμάζουν. Και δεν μιλάω φυσικά για αλλοτριωτικές καταστάσεις και τουριστικού τύπου υπερβολές αλλά για καλύτερου επιπέδου παροχές που θα αξιοποιούσαν τα ατού του τόπου: καταπληκτική φύση, εναλλαγή βουνού θάλασσας, ωραίες παραλίες, καλό φαγητό, όμορφες διαδρομές, οικογενειακές διακοπές.

Τα ίδια ισχύουν για το περιοδικό μας. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται μια στροφή προς τα πίσω... Θέλει μια φυγή προς τα εμπρός.

Έναν εμπλουτισμό με νέα ενδιαφέροντα, με θέματα που αφορούν τα παιδιά σας. Θα μπορούσε να ήταν: Προβολή όλων των νέων καταστημάτων που ανοίγουν στον τόπο μας ώστε να προωθηθεί η πιο ελκυστική εικόνα του. Παρουσίαση καταστημάτων από συντοπίτες μας που ζουν στην Αθήνα και αλλού ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο συνεργασίας μεταξύ των. Συνεργασία με καταλύματα της περιοχής για παροχή σε εκπαιδευτικά πακέτα διαμονής μέσω του περιοδικού. Παρουσίαση πολιτιστικών (εκτός... γιορτής του ούζου) και αθλητικών δραστηριοτήτων του τόπου και νέα από ομάδες, φεστιβάλ, εκδηλώσεις κλπ. και αρκετά ακόμα. Ένα κάλεσμα και μήνυμα ότι ο τόπος μας μπορεί να αξιοποιεί τα παιδιά του ή αξίζει το μεγάλο ταξίδι της επίσκεψης.

Καταθέτω τις σκέψεις μου ως ένας συντοπίτης που έρχεται για διακοπές στον τόπο του εδώ και 30 χρόνια και θέλει η σύζυγος (από άλλος μέρος), οι πολλοί φίλοι που έχει φιλοξενήσει και κυρίως ο γιός του να κρατήσουν τη χαρά της επαφής με αυτόν, μέσω και του περιοδικού μας...

Γιώργος Ν. Μουτζούρης
(επιχείρηση ατελιέ
γραφικών τεχνών, Αθήνα)

YOUNG BUSINESS TALENTS

Με δυο ομάδες – εικονικές «εταιρίες» συμμετείχε το ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ στο «YOUNG BUSINESS TALENTS», έναν διαγωνισμό με επιχειρηματικό προσομοιωτή (business simulator) για μαθητές 15 – 18 ετών που τους επέτρεψε να ασκηθούν στη λήψη όλων των αποφάσεων που λαμβάνονται σε μια εταιρία.

Οι ομάδες ήταν:

- BUSINESS_MINDS με τους μαθητές: Μαμάκο Συμεών

Προσομοίωση S08 1η Θέση	
Ομάδα	BUSINESS_MINDS
Λύκειο	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ
Νομός	ΛΕΣΒΟΥ

Παπουτσάνη Ειρήνη
Κατσιγίνη Στάθη
-BUSNESSTEENAGERS με
τους μαθητές: Θεοδωρίδη Θάνο
Επιτροπάκη Στέργιο
Γιαμουγιάννη Μαρία
Καλδή Μιχάλη
 Υπεύθυνη καθηγήτρια του
 προγράμματος: η κα **Γιαμου-**
γιάννη Αναστασία (κλάδου
 ΠΕ09 Οικονομολόγος).

Σ' αυτό το παιχνίδι των επι-
 χειρήσεων, που άρχισε στις 8
 Νοεμβρίου 2013 και ολοκλη-
 ρώθηκε στις 25 Φεβρουαρίου
 2014, συμμετείχαν 330 ομάδες
 – εικονικές «εταιρίες» απ' όλη την Ελλάδα,
 οι οποίες χωρίστηκαν σε 3 Περιφέρειες.

Οι 75 καλύτερες ομάδες με την υψη-
 λότερη βαθμολογία πέρασαν στον εθνικό
 τελικό που πραγματοποιήθηκε με φυσική
 παρουσία στην Αθήνα στις 29/3/2014.

Σ' αυτές τις 75 καλύτερες ομάδες ήταν
και οι δυο ομάδες του ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ. Έτσι μαθητές/τριες και κα-
 θηγήτρια με προσωπικά τους έξοδα μετα-
 κινήθηκαν στην Αθήνα.

Στον εθνικό τελικό οι ομάδες ομαδο-

Όλο το διάστημα οι εικονικές «εταιρίες»
 έκαναν ότι οι υπεύθυνοι διοίκησης των εται-
 ριών: Ανάλυση-προγραμματισμό ενεργειών-
 έλεγχο αποτελεσμάτων. Διαμόρφωναν επι-
 χειρηματικά σχέδια από ένα σύνολο απο-
 φάσεων.

ποιήθηκαν τυχαία σε προσομοιώσεις –
 αγορές 5 εταιριών, προκειμένου να ανα-
 δειχθούν οι 15 καλύτερες.

Στην 8η προσομοίωση – αγο-
 ρά την πρώτη θέση βάση συσσω-
 ρευμένης κερδοφορίας κατέκτη-
 σε η ομάδα - εικονική «εταιρία»
BUSINESS_MINDS του ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ. Στην ομά-
 δα δόθηκε το χρηματικό έπαθλο
 των 240 ευρώ.

Αξιίζει ένα μεγάλο μπράβο
 στους μαθητές και στην καθηγή-
 τριά τους για τη συμμετοχή και τη
 νίκη τους καθώς και στους γονείς
 τους για την υποστήριξη της προσπάθειας.

Ο Δ/ΝΤΗΣ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ
ΚΑΛΔΕΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ - ΕΞΩΚΚΛΗΣΙΑ

Ενορίας Αμπελικού Πλωμαρίου

Οπως είχαμε γράψει στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας θα συνεχίσουμε να καταγράφουμε στα προσεχή τεύχη όλα τα παρεκκλήσια και εξωκκλήσια των υπολοίπων 7 ενοριών της επαρχίας Πλωμαρίου προς ενημέρωση των πιστών.

Αρχίζουμε από το Αμπελικό και θα συνεχίσουμε Ακράσι, Νεοχώρι, Μεγαλοχώρι, Παλαιοχώρι, Πλαγιά, Τριγώνα.

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΠΕΛΙΚΟΥ

Το Αμπελικό εντός του χωριού έχει 3 παρεκκλήσια, αλλά πρώτος και καλύτερος είναι ο Ιστορικός Ναός του Αγίου Νικολάου, που είναι ενοριακός ναός από τους παλαιότερους της περιφέρειας μας και πανηγυρίζει 6 Δεκεμβρίου. Κτίστηκε το 1710. Παρεκκλήσι Αγ. Ιωάννου Προδρόμου στο επάνω μέρος του χωριού, πιο πέρα λίγο του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου του Αποστόλου και Ευαγγελιστού και στην είσοδο του χωριού πλησίον του Δημοτικού Σχολείου, που τώρα πλέον δεν έχει παιδιά είναι κλειστό και του Αθλητικού Κέντρου, είναι το παρεκκλήσι του Αγίου Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης των Νεοφανών Αγίων της Λέσβου.

ΕΞΩΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΠΕΛΙΚΟΥ

Το ιστορικό χωριό Αμπελικό, που είναι από τα παλαιότερα και τα ωραιότερα της περιφέρειας μας έχει αρκετά παλιά εξωκκλήσια, αλλά και νεώτερα, που όλα αυτά φανερώνουν ότι οι κάτοικοι του χωριού έχουν ιδιαίτερο θρησκευτικό συναίσθημα βαθιά και ακλόνητο πίστη και μεγάλη ευλάβεια προς την Τοπική Εκκλησία και κάθε Κυριακή όλοι οι κάτοικοι πηγαίνουν στην εκκλησία.

1. **Άγιος Ευστάθιος** κτίστηκε το 1680, βρίσκεται λίγο έξω από το χωριό και εορτάζει πανηγυρικά στις 20 Σεπτεμβρίου.

2. **Άγιος Θεράποντας** και το εξωκκλήσι αυτό έχει κτισθεί το 1680 κι εορτάζει στις 27 Μαΐου.

3. **Άγιος Δημήτριος** έχει κτισθεί το 1700 βρίσκεται λίγο έξω από το χωριό και εορτάζει 26 Οκτωβρίου.

4. **Άγιος Γεώργιος** βρίσκεται στην ομώνυμη τοποθεσία, κτίστηκε το 1800 και στην τοποθεσία αυτή έχουν βρεθεί ρωμαϊκοί τάφοι, εορτάζει 23 Απριλίου.

5. **Αγία Κυριακή** βρίσκεται στην περιοχή Ρογκάδας, έχει κτισθεί το 1830, υπάρχει κι εκεί ρωμαϊκός τάφος και πέτρινο αλώνι, εορτάζει 7 Ιουλίου.

6. **Άγιος Χριστόφορος** έχει κτισθεί το 1850, βρίσκεται στην περιοχή Κλίμα και εορτάζει 9 Μαΐου.

7. **Αγία Παρασκευή** κτίστηκε το ίδιο έτος 1850, βρίσκεται κοντά στο χωριό και εορτάζει στις 26 Ιουλίου.

8. **Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος** κτίστηκε το 1850, βρίσκεται στην περιοχή Βάτος και εορτάζει στις 13 Νοεμβρίου και 27 Ιανουαρίου / ανακομιδή λειψάνων.

9. **Άγιος Ισίδωρος** βρίσκεται στην ομώνυμη περιοχή όπου υπήρχε παλαιότερα οικισμός και εορτάζει 14 Μαΐου και έχει κτισθεί το ίδιο έτος 1850.

Στην περίπτωση των 4 αυτών εξωκκλησιών βλέπουμε την ευσέβεια των κατοίκων που την ίδια χρονολογία έχτιζαν σε εκπλήρωση τάματος εξωκκλήσια αρκετά.

10. **Άγιος Βασίλειος** έχει κτισθεί το 1900, βρίσκεται στην περιοχή Βαρύ και λειτουργείται στις 2 Ιανουαρίου λόγω Πρωτοχρονιάς, που είναι η γιορτή του.

11. **Αγία Μαρίνα** κτίστηκε το 1900, βρίσκεται πλησίον της ρεματιάς του χωριού και εορτάζει στις 17 Ιουλίου.

12. **Παναγιούδα** πάνω από τη θύρα του εξωκκλησίου υπάρχει επιγραφή 1905, βρίσκεται στην περιοχή Βασιλικός, υπάρχει εκεί κελί όπου πολλοί ευσεβείς Χρι-

στιανοί μένουν εκεί το Δεκαπενταύγουστο.

13. **Άγιος Ιωάννης Θεολόγος**, κτίσθηκε το 1962 στην περιοχή Λαμπούδα και εορτάζει 8 Μαΐου και 26 Σεπτεμβρίου.

14. **Αγία Άννα** παλαιό εξωκκλήσι στην περιοχή Βασιλικός, εορτάζει 25 Ιουλίου.

15. **Άγιος Νικόλαος** κτίσθηκε το 1966, βρίσκεται στην περιοχή Αγία Παρασκευή και εορτάζεται την επομένη της εορτής του, λόγω του ενοριακού Ναού που εορτάζει 6 Δεκεμβρίου.

16. **Ιερός Ναός Ταξιάρχων**, έχει κτισθεί το 1969, βρίσκεται στην περιοχή Δαμαλιακά και εορτάζει στις 8 Νοεμβρίου.

17. **Μεταμόρφωση του Σωτήρος**, έχει κτισθεί το 1983, βρίσκεται στην περιοχή Αποθαμένη και εορτάζει στις 6 Αυγούστου.

18. **Άγιος Εφραίμ** βρίσκεται στην περιοχή Αμπασιές, έχει κτισθεί το 1999 και εορτάζει 2 Ιανουαρίου.

19. **Αγία Αικατερίνη** κτίσθηκε πρόσφατα το 2001 στην περιοχή Αλιγαριά πλησίον του χωριού και εορτάζει 25 Νοεμβρίου.

20. **Άγιος Κοσμάς - Λουκά του Ιατρού**, νεόδμητο εξωκκλήσι στην περιοχή Χορδοκόπι και εορτάζει 24 Αυγούστου.

Νέο εξωκκλήσι των **Αγίων Πάντων** είναι από τα νεόδμητα εξωκκλήσια του Αμπελικού, το Σάββατο 29 Ιουνίου 2013 τε-

λέσθηκε η ακολουθία του Αγιασμού (θυρανοίξια) καθώς και η πρώτη Θεία Λειτουργία στο νέο αυτό εκκλησάκι που βρίσκεται στην περιοχή Στρόγγυλος Αμπελικού.

Το Αμπελικό περιβάλλεται από αυτά όλα τα παρεκκλήσια και τα εξωκκλήσια που οι ευσεβείς κάτοικοί του μ' επικεφαλής τους ιερείς του χωριού και θυμάμαι έντονα τον **π. Ιωάννη Βαλάκο**, τον **π. Ευστάθιο Κουσσή**, τον **π. Παναγιώτη Καρλαγάνη** και τον σημερινό **π. Ευστράτιο Κακάμπουρα**, που συνεχίζει το έργο των προκατόχων του ιερέων, με πολλή αγάπη και ζήλο προς την Εκκλησία, που υπηρετεί μ' αυταπάρνηση, ζήλο και αυτοθυσία και εκτός από τον ενοριακό ναό, που έχει στολίσει με Βυζαντινές αγιογραφίες, έχει κτίσει ο ίδιος τον Πρόναο, Νάρθηκα, έχει κτίσει μεγάλη αίθουσα υποδοχής προσκυνητών του Ναού, έχει φροντίσει και διατηρεί Εκκλησιαστικό Μουσείο και Λαογραφικό Μουσείο, που όλοι οι επισκέπτες του Αμπελικού θαυμάζουν. Εκφράζω κι εγώ τα θερμά μου συγχαρητήρια για το μεγάλο αυτό κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο του για το χωριό του και εύχομαι υγεία και δύναμη να έχει για να υπηρετεί στη γενέτειρά του επί μακρά σειρά ετών.

π. Ευστράτιος Μανωλέλλης

Εκδηλώσεις Α' τριμήνου στο Πλωμάρι μας

Την **1η Ιανουαρίου 2014** ημέρα Τετάρτη μετά τη θεία λειτουργία έγινε στον Μητροπολιτικό Ναό Αγ. Νικολάου Πλωμαρίου η καθιερωμένη δοξολογία για την ανατολή του νέου έτους με τις ευχές όλων να είναι ο καινούργιος χρόνος χαρούμενος, ειρηνικός και ευλογημένος από το Θεό.

Την **Κυριακή 5 Ιανουαρίου 2014** θεία λειτουργία στους 3 ενοριακούς ναούς και στον Άγιο Ισίδωρο και στο τέλος ο αγιασμός.

Τη **Δευτέρα 6 Ιανουαρίου 2014** εορτή των Θεοφανείων έγινε και πάλι πανηγυρι-

κή θεία λειτουργία και στο τέλος ο Μέγας αγιασμός και επακολούθησε το ρίψιμο του Τιμίου Σταυρού στη θάλασσα, από τον Ι. Ναό Αγ. Νικολάου στο λιμάνι και από την Αγία Παρασκευή στη θάλασσα Ταρσανή πλησίον ΕΣΣΟ ΠΑΠΑΣ.

Στις **7 Ιανουαρίου** εορτή του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου και Βαπτιστή έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία στον Άγιο Ιωάννη στην Καρτσελή.

Στις **17 Ιανουαρίου** ημέρα Παρασκευή γιορτάσθηκε πανηγυρικά ο ενοριακός ναός του Αγ. Αντωνίου Τρίγωνος ιερουργούντος

του Σεβασμ. Μητροπολίτη μας κ.κ. **Ιακώθου** με τη συμμετοχή αρκετών κληρικών και πλήθους κόσμου από το Πλωμάρι, τα γύρω χωριά, τη Γέρα και τη Μυτιλήνη. Την ίδια ημέρα έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία και στον Άγιο Αντώνιο στην Καρτσελή.

Στις **27 Ιανουαρίου** ανακομιδή των ιερών λειψάνων του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία στον ενοριακό ναό του Αγίου Ιωάννου στα Ίσα-Μέσα.

Στις **30 Ιανουαρίου** εορτή των Τριών Ιεραρχών, που είναι εορτή της Παιδείας έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία στον Ι. Ναό του Αγ. Νικολάου με την συμμετοχή και όλων των σχολείων του Πλωμαρίου και μίλησε για τους Μεγάλους Ιεράρχες ο Θεολόγος του Γυμνασίου Πλωμαρίου κ. **Τσαθάρας Παχώμιος**. Επακολούθησε δεξίωση στην καφετέρια “εν ΠΛΩ”.

Στις **2 Φεβρουαρίου** ημέρα Κυριακή γιορτάσθηκε πανηγυρικά η εορτή της Υπαπαντής στην Πλαγιά με τη συμμετοχή αρκετών προσκυνητών.

Στις **10 Φεβρουαρίου** ημέρα Δευτέρα εορτή του Αγίου Χαραλάμπους έγινε πανηγυρική θεία λειτουργία με αρτοκλασία, του Συλλόγου “Οι Φίλοι του Αλόγου” και τη συμμετοχή αρκετών προσκυνητών.

Στα μέσα Φεβρουαρίου έγινε στο Πολύκεντρο Πλωμαρίου μια ξεχωριστή εκδήλωση για τους παλιούς Ταρσανάδες του Πλωμαρίου και έγινε αναφορά για τους παλιούς μαστόρους, που κατασκεύαζαν πλοία-καΐκια στο Πλωμάρι και τροφοδοτούσαν όχι μόνο το Πλωμάρι και το νησί μας, αλλά και τη Χίο και άλλα μέρη της Πατρίδας μας. Σήμερα έμεινε και συνεχίζει το έργο των προγόνων του ο **Δούκας Κων. Γιαμουγιάννης**.

Την **Παρασκευή 7 Μαρτίου** οι Α' Χαιρετισμοί της Παναγίας μας.

Την **Κυριακή 9 Μαρτίου** γιορτάσθηκε σε όλους τους ενοριακούς ναούς η μεγάλη εορτή της Ορθοδοξίας και των Αγίων 40 Μαρτύρων.

Την **Τρίτη 25 Μαρτίου** η Μεγάλη εορτή

του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και η Εθνική μας γιορτή, που για όλο τον Ελληνισμό είναι ημέρα που ξεκίνησε ο απελευθερωτικός αγώνας του Γένους μας από τον Τουρκικό ζυγό των 400 ετών σκλαβιάς. Μετά τη θεία λειτουργία τελέσθηκε στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγ. Νικολάου η καθιερωμένη δοξολογία με την συμμετοχή αρκετού κόσμου των Τοπικών Αρχών και για τη σημασία της εορτής μίλησε η καθηγήτρια του Γυμνασίου κ. **Κακαλώνη**. Επακολούθησε τρισάγιο στο ηρώο των πεσόντων, κατάθεση στεφάνων κι ο Εθνικός ύμνος. Επακολούθησε παρέλαση όλων των σχολείων του Πλωμαρίου των Δημοτικών, του Γυμνασίου, του Γεν. Λυκείου και του ΕΠΑΛ - Τεχνικού Λυκείου. Τα παιδιά των δύο Δημοτικών Σχολείων με τοπικές στολές χόρεψαν στην προκουμαία και τραγούδησαν πατριωτικά τραγούδια.

Ευχή όλων των Πλωμαριτών είναι να επανέλθει ο Ιστορικός Δήμος του Πλωμαρίου που λειτουργούσε από το 1867 και μέχρι το 2010 και να προσέξουν οι αρμόδιοι το Πλωμάρι και τα γύρω ορεινά χωριά του, που έχουν δώσει στην Πατρίδα πολλά όλα αυτά τα χρόνια και να μην ξεχνάνε όλοι τους τον Μεγάλο Εθνεγέρτη και Δάσκαλο του Γένους και Φιλικό, τον **Βενιαμίν τον Λέσβιο**, που είναι γέννημα και θρέμμα του Πλωμαρίου.

Στις **30 Μαρτίου ημέρα Κυριακή** ο Παν. Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Ιερισσού και Αγίου Όρους συμπατριώτης μας Αρχιμ. π. **Χρυσόστομος Μαϊδώνης** λειτούργησε το πρωί στον ενοριακό Ναό Αγ. Παρασκευής Πλωμαρίου και μίλησε επικαιρώς, ενώ το απόγευμα στη Λέσχη Πλωμαρίου Βενιαμίν ο Λέσβιος μίλησε μέσα σε κατάμεστη αίθουσα με θέμα: “Η αγάπη πιο δυνατή και από τον θάνατο”.

Η πολυμελής χορωδία του Πρωτοψάλτη της Αγ. Παρασκευής **Γιώργου Μιχαέλη** έψαλε διάφορα τροπάρια της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

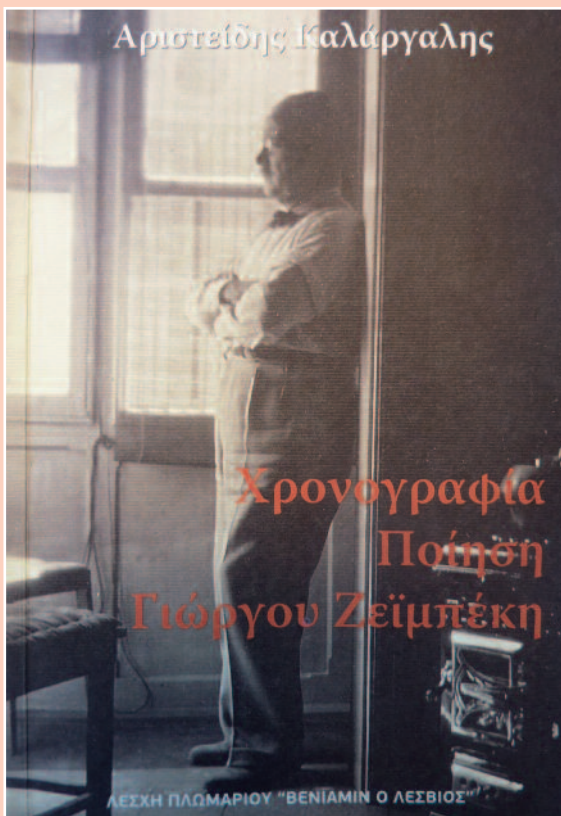
π.Ε.Μ.

Ο Πλωμαρίτης ποιητής Γιώργος Ζεϊμπέκης

Εκδόθηκε με χορηγία της Λέσχης Πλωμαρίου "Βενιαμίν ο Λέσβιος" και κυκλοφόρησε το Δεκέμβριο του 2013 από τις "Γραφικές Τέχνες Promoline" το εξαίρετο βιβλίο του φίλου **Αριστείδης Καλάργαλης** "Χρονογραφία-Ποίηση Γιώργου Ζεϊμπέκη".

Ο Πλωμαρίτης δάσκαλος και ποιητής **Γιώργιος Ζεϊμπέκης** (1888-1949), που εικονίζεται στο εξώφυλλο, σημαντικός συντελεστής της Λεσβιακής Άνοιξης, δίδαξε στα δημοτικά σχολεία Παπάδου, Πλωμαρίου και Μυτιλήνης (Αρρένων, Νυχτερινή Σχολή και Δ΄ ως διευθυντής), ήταν από τους πρώτους δημοτικιστές της Λέσβου, συνεργάστηκε με εφημερίδες και περιοδικά του νησιού δημοσιεύοντας διηγήματα, χρονογραφήματα και ποιήματα και διετέλεσε γενικός γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου του Δημοδιδασκαλικού Συνδέσμου Λέσβου. Στρατεύθηκε τμηματικά επί πέντε χρόνια και τρεις μήνες από το 1914 μέχρι το 1922 οπότε και απολύθηκε οριστικά με το βαθμό του εφέδρου υπολοχαγού.

Ο μεθοδικός και εμβριθής ερευνητής Αριστείδης Καλάργαλης παραθέτει στο βιβλίο λεπτομερή χρονογραφία του Γιώργου Ζεϊμπέκη όπου καταγράφει ότι στις 5-1-1913 «η εφημερί-

δα "Λαϊκός Αγών" δημοσιεύει λεπτομερή ανταπόκριση από το συλλαλητήριο του Πλωμαρίου, το οποίο φέρει την υπογραφή Ρεπόρτερ. "Περί του συλλαλητηρίου τούτου επιστέλλει ημίν τα εξής ο εκ Πλωμαρίου μόνιμος ημών συντάκτης". Εικάζεται ότι "μόνιμος συντάκτης" είναι ο Γ. Ζεϊμπέκης, καθότι κατοικεί στο Πλωμάρι κι από τα μέσα Νοεμβρίου 1912 ως και τους πρώτους μήνες του 1913 δημοσιεύει αρκετά ποιήματα, χρονογραφήματα και άρθρα στην εφημερίδα».

Στο βιβλίο παρατίθεται πρακτικό

της Εφορείας Σχολείων Πλωμαρίου με το οποίο απολύθηκε ο Ζεϊμπέκης από το εκεί Δημοτικό Σχολείο όπου καταγράφεται ότι: «Λαβόντες υπ' όψιν την κοινήν γνώμην εξερεθισθείσαν εις το ανώτατον σημείον ένεκεν ατυχούς τινός δημοσιεύματος εν τη εφημερίδι "Λαϊκός Αγών" ημ. 12 Απριλίου 1913 του δημοδιδασκάλου Γ. Ζεϊμπέκη εκ των οποίων φανερά εγένοντο γνωσταί αι δοξασίαι αυτού εν τω ζητήματι της γλώσσης, δηλαδή πρεσβεύοντος δοξασίας μαλλιαρικής, επειδή άλλωστε πολλάκις εκτός των άνω η εφορεία είχε συστήσει αυτώ όπως απέχει των τοιούτων δοξασιών αίτινες γίνονται αιτία κοινωνικών σκανδάλων, επειδή δε εναντίον των συστάσεων τούτων ούτος εξακολουθεί να επιμένει, τούτο δε αποτελεί περιφρόνησιν προς τας συστάσεις της εφορείας επειδή προς τούτοις και διά της διαγωγής του εν γένει απέδειξε μεγίστην περιφρόνησιν προς την εφορείαν (...) αποφασίζομεν. Παύομεν από σήμερον αυτόν ως διδάσκαλον, ειδοποιούμενον καταλλήλως αυτώ περί της αποφάσεώς μας».

Από τα 88 ποιήματα του Γεωργίου Ζεϊμπέκη που περιέχονται στο βιβλίο του Αριστείδη Καλάργαλη παραθέτω στη στήλη τρεις στροφές από το θαυμάσιο επικό ποίημα "Η τιμωρία του Προφήτη" με το οποίο υμνεί την απελευθερωτική για τη Λέσβο μάχη του Κλαπάδου της 8ης Δεκεμβρίου 1912:

Η τιμωρία του Προφήτου

Σ' ενός βουνού τα πιο ψηλά, τ' ανταριασμένα βράχια, / λιμέρια μόνο των αητών και των στοιχειών λιμέρια, / στάζοντας αίμα απ' τη ματιά, με ορθά μαλιά σα στάχια, / στέκει και

βλέπει ο θάνατος με σταυρωμένα χέρια. //... Ξάφνω από τ' άκρη του βουνού, με κυρτωμένη ράχη, / νά ο Προφήτης φεύγοντας της Μέκκας τα τεμένη. / Τρέλλας ματιές ολόγυρα πετά και τρέλλα θάχη / κ' είν' όλη η όψη του χλωμή και αποχρωματισμένη. //... Όλα διψούν εκδίκηση κ' η Μοίρα και οι Αιώνες / κ' η τιμωρία τώγραψε στην πρώτη τη σελίδα: / Πώς τα συντρίμια να σταθούν μπροστά στους Παρθενώνες; / "-Είναι καιρός στη πρώτη σου να ξαναπάς πατρίδα"...

Παραθέτω επίσης το εξάισιο ερωτικό λυρικό ποίημα με τίτλο "Στη γυναίκα μου" που επέλεξε από το βιβλίο του Αριστείδη Καλάργαλη η γυναίκα μου, η Ερατώ, το οποίο είναι αφιερωμένο στις 24-9-1927 από τον Γιώργο Ζεϊμπέκη στην γυναίκα του, τη δασκάλα Έλλη Χατζηδανιήλ:

Στη γυναίκα μου

Δεν αγαπώ τα κάλλη του κορμιού σου / μηδέ την τρυφεράδα των ματιών σου / ακόμα τα κοράλλια των χειλιών σου / τη μουσική σαν παίζουν του καμμού σου. // Την λάμψη αγαπώ του λογισμού σου, / ως φεύγω απ' την πηγή των στοχασμών σου, / και το γλυκό σκοπό των τραγουδιών σου / που μαρτυράει μια χαραυγή στο νου σου. // Της τύχης δώρα εκείνα, που διαβαίνουν / και μόνο η θύμησή των μένει. Δώρα / των Θεών τούτα ζηλευτά και μένουν. // Έτσι κι εγώ στη λυπημένη χώρα / τ' αχνάρια των ποδιών σου τ' ακλουθάω / χωρίς άλλη ζωή να λαχταράω.

Αριστείδης Στυλ. Κυριαζής
aristeidis2007@gmail.com

Η 25η ΜΑΡΤΙΟΥ

καθιερώθηκε ΚΑΙ ως ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ
με την ακόλουθη απόφαση:

Ε Σ Ω Τ Ε Ρ Ι Κ Α.

Ο Θ Ω Ν

ΕΔΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Επὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Εκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας, θεωρήσαντες ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς 25 Μαρτίου, λαμπρὰ καὶ ἑαυτὴν εἰς πάντα Ἑλλήνα διὰ τὴν ἐν ἑαυτῇ τελουμένην εορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου, εἶναι προσέτι λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος διὰ τὴν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἑναρξίν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθιεροῦμεν τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὸ διηνεκές ὡς ἡμέραν ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΟΡΤΗΣ, καὶ διατάττομεν τὴν διαληφθεῖσαν ἡμετέραν Γραμματείαν νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.
Ἐν Ἀθῆναις τὴν 15 (27) Μαρτίου 1838.

ΟΘΩΝ

Ο ἐπὶ τῶν Εκκλησιασ. κτλ. Γραμματεὺς τῆς
Επικρατείας, Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

Δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Αθήνας «ΑΘΗΝΑ΄», ημέρα Τετάρτη 23 Μαρτίου 1838 (και όχι στην εφημερίδα της Κυβέρνησης), για να τύχει ευρείας δημοσιότητας.

Το βράδυ της άλλης μέρας, Πέμπτη 24 Μαρτίου, άρχισαν οι πρώτοι εορτα-

σμοί με 21ναν κανονιοβολισμούς.

Συμβολισμός, για το '21 που ξεκίνησε η Επανάσταση.

Παρασκευή 25 Μαρτίου 1838, πρωί-πρωί, πάλι 21νας κανονιοβολισμοί ξύπνησαν τους Αθηναίους.

Η Αγία Ειρήνη, στην οδό Αιόλου,

που τότε ήταν ο Μητροπολιτικός ναός και η γύρω περιοχή γέμισαν από κόσμο κι επίσημους.

Χάρis στις επίμονες προσπάθειες και το πείσμα του αγωνιστή και πολιτικού Δημήτρη Καλλιφρονά (1805-1897), γιατί οι Βαυαροί (παλάτι και διοίκηση) αρνιούνταν, έκτοτε λαμπρογοιρτάζεται η 25η Μαρτίου ως ημέρα της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας, μαζί με τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου.

Ο Δημήτρης Καλλιφρονάς πρωτο-

στάτησε στην επανάσταση του 1843 και στην έξωση του Όθωνα. Διετέλεσε μάλιστα τρεις φορές Υπουργός.

Το κείμενο της απόφασης μου το χάρισε ο από την Αγιάσο, ενεργός πολίτης, φίλος μου, Όμηρος Α. Κοντούλης, πριν 10 χρόνια 27-7-2004.

Στη μνήμη του αφιερώνεται η δημοσίευση αυτή.

Μάρτης 2014

Στρατής (Τάκης) Ψαρράς

Από την ντοπιολαλιά μας

Του Στράτου Μαλλιάρου

(Συνέχεια)

κ. Κλειώ (Κλείνω), όχι Κλείω (διόρθωση στο φυλ. 242, σελ. 25), Κλαιγ (κλαίω), κοτω (χρωστώ), ξπω (ξεσπώ), κμπώ (κουμπώ).

λ. λεγ (λέω).

π. παγ (πάω), είναι στο μέλλοντα, θα παγ= θα πάω.

τ. τσων (ξεκινώ), τσλω (κυλώ), τσμπώ (τσιμπώ), τσμουμ (κοιμώμουν).

χ. χμω (χυμώ, ορμώ).

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

• **Αφροδίτη Βερβέρη** 20€ στη μνήμη των γονέων της Παναγιώτη και Μυρσίνης Μαλλιάρου και του συζύγου της Φραγκούλη.

• **Ελένη Γουρνά** 10€ στη μνήμη του συζύγου της Ανδρέα.

• **Δημήτριος Μαραγγέλης** 20€ στη μνήμη Παρασκευής Μαραγγέλη.

• **Μυρσίνη Μαραβελίδου** 20€ στη μνήμη των γονέων και αδερφών της.

• **Μυρσίνη Μπούκη** 100€ στη μνήμη Αθανασίου και Ευδοκίας Μπούκη.

• **Μυρσίνη Μπούκη** 72 ευρώ στη μνήμη Πέρσας Αग्रιτέλλη του Μιχαήλ.

• **Νίκος Μαλλιάρος** 20€ στη μνήμη

Τάκη Μαλλιάρου.

• **Ελισσάβετ Καμπάνη** 100€ στη μνήμη Παναγιώτη Καμπάνη (Γεωπόνου).

• **Μυρσίνη Ραφτέλη** 20€ στη μνήμη Ανδρέα Ραφτέλη.

• **Πηνελόπη Βογιατζή** 30€ στη μνήμη Βύρωνα Βογιατζή και των γονέων της Βενετίας και Νικολάου Μαυραγάνη.

• **Ευδοκία Μούκα** 30€ στη μνήμη Κωνσταντίνου Μούκα, Βασιλείου Μούκα και γονείς της και Γιάννη Τυροπώλη.

• **Παρασκευή Τσακίρη** 20€ στη μνήμη Χρήστου Τσακίρη.

• **Παράσχος Σαμαράς** 50€ στη μνήμη Παναγιώτη Βάμβουρα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Γεώργιος Σπήλιος.....	20,00€	Δήμητρα Κυριακίδου	10,00€
Παρασκευάς Σαμαράς	20,00€	Μαρίκα Κουλουμπή	25,00€
Πηνελόπη Αρμενάκα	20,00€	Αικατερίνη Κουλουμπή.....	25,00€
Μιχάλης Μπελάς	20,00€	Κωνσταντίνος Χαλδέζος	
Ρίτα Καπερώνη-Καζάζη	20,00€	του Σαράντου	20,00€
Ιωάννα Καραμπάση	20,00€	Νικόλαος Τραντάλης	20,00€
Γαβριήλ Πιτσιλαδής	20,00€	Μαρία Παπαθωμά	20,00€
Αικατερίνη Τσίγκα-Λυγερού.....	20,00€	Ευστράτιος Βαρέλλης	20,00€
Μαρία Λιακέα	20,00€	Πέρσα Μιχαλέλη	30,00€
Ευστάθιος Μονέδας	20,00€	Νικήτας Παπαντωνίου	20,00€
Χαράλαμπος Ηρακλέους	20,00€	Πηνελόπη Βογιατζή του Βύρωνα....	20,00€
Απόστολος Λυγερός	30,00€	πατήρ Δημήτριος Καρβούνης.....	20,00€
Παναγιώτης Ψαρράς	20,00€	Μανώλης Καμπούρης.....	20,00€
Ηρακλής Κωνσταντινίδης	50,00€	Σοφοκλής Αμπουλός	50\$ Αυστρ.
Βασιλική Χαλδέζου	20,00€	Χρήστος Χασιώτης.....	20,00€
Ιωακείμ Ιωακείμ	50,00€	Παντελής Κουτσουραδής.....	20,00€
Μιχαήλ Τραγάκης	100,00€	Δημήτριος Σοφικίτης	20,00€
Νίκος Αληγιάννης	25,00€	Νίκος Μαλλιάρος	12,50€
Χριστίνα Σπήλιου	20,00€	Λεσβοκλής Τυροπώλης	50,00€
Ευαγγελία Βελούτσου	20,00€	Εμμανουήλ Ψαρράς	20,00€
Αφροδίτη Βερβέρη	20,00€	Μυρσίνη Μαραβελίου	20,00€
Θανάσης Θεοδωρόπουλος.....	20,00€	Ευδοκία Μούκα.....	20,00€
Μαρία Κανελλοπούλου	20,00€	Γεώργιος Γιαμουγιάννης	
Σπύρος Καμπάνης	30,00€	(Δάσκαλος).....	20,00€
Γιάννης Χαλδέζος	20,00€	Παναγιώτης Λεοντιάδης	100,00€
Άρτεμις Κολυβά	20,00€	Αριστείδης Στεργέλης	40,00€
Εμμανουήλ Χωριανόπουλος	20,00€		
Νίκος Ανδρόνικος.....	20,00€		
Νικόλαος Δέτσης	40,00€		
πατήρ Ευστράτιος Μανωλέλλης	20,00€		
Έλλη Πρωτούλη-Αγριγιαννάκη	20,00€		
Αργυρώ Μαλαμπούλου	30,00€		
Σπύρος Ζαχαρίου	20,00€		
Αικατερίνη Ζαχαρίου	20,00€		
Βάτω Παλαιολόγου	20,00€		

ΣΚΟΠΟΥΣ ΦΙΛΑΛΛΗΛΙΑΣ

Σπύρος Ζαχαρίου 10,00€

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

Μαρία Κονδύλη 20,00€

Γεώργιος Σκαμάγκας..... 20,00€

Δημήτρης Νικορέτζος 20,00€

Επισκεφθείτε μας για να ενημερώνεστε για το Πλωμάρι και για μας

www.plomarion.com & www.plomaricity.gr

ΟΥΖΟ
ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ
ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ
“ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ ΕΠΕ”

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1860

Πλωμάρι, 81200
Λέσθος
Νησιά ΒΑ Αιγαίου

Τηλ. 22520 32741
ή 22520 33300
Fax: 22520 32231

ΑΤΕΛΙΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Mestyl

ΕΓΚΛΗΤΗΡΙΑ - ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ - WEB

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ WILD & CLASSY ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΕ

Κάρτες Έντυπα Αυτοκόλλητα Αφίσες
Ιδιόχειρα Προσκλητήρια Επιγραφές
Εκτύπωση σε ρούχα λιστοσελίδες

www.mestyl.gr

Ι. Μεταξά 9, Παιανία
 Τ. 210 6641011
 Υπεύθ.: Γ. Μουτζούρης

210 6641011
 www.mestyl.gr
 mestyl@yahoo.gr